

A szerkesztőség postájából

Tisztelt Felelős Szerkesztő Úr!

A Bányászati és Kohászati Lapok 2004. március-június havi számában különös érdeklődéssel olvastam *Martényi Árpád, Barabás Mihály, Vadász Endre* visszatekintő „Volt egyszer egy... Oroszlányi Szénbányák” című írását.

Érdeklődésem azért is természetes, mert szakmai pályafutásom erősen kötődik az oroszlányi szénbányászat fejlesztéséhez. 1949-ben Tatabányai Szénbányák NV körzetvezető főmérnökeként kezdtem munkámat Oroszlányban, és 1951 végéig, 3 év alatt a terület későbbi fejlődését megalapozó munkák kezdeményezésében, lebonyolításában vettem részt.

Legfontosabbak ezek közül:

- a lakótelep dinamikus fejlesztése (abban az időben az építészeti körzetvezetőhöz tartozott),
- a környe-oroszlányi vasúti közlekedés beindításának kijárása és ezzel a bányamunkás utánpótlás jelentős javítása,
- az osztályozó építésének megkezdése, amely egy fontos eleme a Tatabányai Szénbányák NV-től történő függetlenítésnek,
- a brennbergi bányászok áttelepítésének megszervezésében való részvétel,
- a XX-XXI-es akna mélyítésének megkezdése,
- a XVI, XVII, XVIII-as aknában jelentős technológiai fejlesztés.

Mindezek az önálló Oroszlányi Bánya Vállalat létrehozásához alapul szolgáltak.

Így alakulhatott meg az Országos Tervhivatalban hozott döntés után 1951. január 1-jétől az Oroszlányi Szénbánya Vállalat, amely *Hidasi István* igazgató és *dr. Simon Kálmán* műszaki igazgató vezetésével működött 1953-ig. Ekkor ismét a Tatabányai Szénbányák szervezetébe vonták, amelyből 1957-ben ismét kivált. Úgy gondolom, hogy a cikk hiányosságát mindez kipótolja, és a szerzőknek nem kellett volna szemérmesen hallgatni, vagy talán azért, mert az 1950-es években történt?

1951 végén az oroszlányi szénbányák műszaki igazgatói székéből a Bánya- és Energiaügyi Minisztériumba helyeztek, és a szénbányászat vezető főmérnökévé neveztek ki. Azért szerényen megjegyzem, hogy a 3 éves oroszlányi működésem során a termelés volumene 73 %-kal fejlődött, amelyen belül a frontfejtési termelés aránya közel megnégyszereződött, miközben a termelés fejlődésének gátat szabott a Tatabánya-Oroszlány kötélpálya kapacitása és gyakori üzemzavara.

Ezen túlmenően, úgy gondolom, hogy a szénbányászat technológiai fejlesztése történetében nem árt megemlékezni arról sem, hogy Magyarországon először Oroszlányban a XVI-os aknában folytattunk kísérleteket a szovjet típusú Donbassz szénfejtő kombájjal. Az itt folytatott kísérletekről a BKL 1951. 2. számában be is számoltam, amely írás a lap 63-69. oldalán olvasható. Az itt szerzett tapasztalatok a későbbi komplex frontfejtési gépesítés irányának kialakításához hoz-

zájárultak (könnyebb súlyú szerkezetek, emulziós hidraulika, Dobson önjárók, pajzsbiztosítás stb.). Kár erről hallgatni, azért mert 1957 előtt történt, amikor a fejlesztés akkor is fejlesztés volt, és ma a szénbányászat történetéhez tartozik.

Végül is a bevezetőben felsorolt, folyamatba tett, megvalósított fejlesztések adták meg az igazi alapot ahhoz, hogy az oroszlányi szénbányászat által produkált dinamikát elérte. Mindehhez, ha nem is oroszlányi székhellyel, mint a minisztérium vezető főmérnöke hozzájárultam, amelyet a *Vass László* főmérnökkel való együttműködés is igazolhat.

Üdvözlettel:

Dr. Simon Kálmán

okl. bányamérnök, műszaki tudományok doktora

Ui: Főszerkesztő úr! Miután több visszaemlékezés jelenik meg a magyar szénbányászat egyes szénmedencéiről, célszerűnek tartanám, hogy azokat a korábban ott működő idősebb szakemberekkel is konzultálják.

Tisztelt Olvasóink!

Úgy gondolom, a fenti levél közérdeklődésre tarthat számot, ezért írójának szíves engedélyével leközzöljük.

Megköszönve igen tisztelt tagtársunk észrevételeit – és várva a hasonló kiegészítéseket – el kell mondanom, hogy a most futó „Volt egyszer egy ...” cikksorozat abból a szándékból indult, hogy lapunk ne menjen el szó nélkül a nagy múltú és a magyar gazdaságban évtizedeken át meghatározó szerepet játszó volt állami szénbánya vállalatok hivatalos megszűnése mellett. A felszámolást a SZÉSZEK, ill. a Bányavagyon Hasznosító Rt.-k intézték, a megemlékezést is ott dolgozó tagtársunk kezdeményezte.

A szénbányákról a maguk idejében számos publikáció – köztük szerencsére sok BKL cikk, esetenként célszám – jelent meg, sőt a legtöbb – talán minden – területen monográfiák, emlékiratok is készültek. A nemrégiben megjelent a „A Magyar Bányászat Évezredes Története” c. könyv is alapos és igényes összefoglalót ad az egyes szénmedencék, vállalatok történetéről. Jelen cikksorozatunk nem képes ezen munkákkal versenyezni – már csak terjedelmi korlátai miatt sem – és nem is célunk ez. Egy rövid történeti visszatekintéssel és az elérhető irodalmak felsorolásával kiegészítve végül is a megszűnés-megszüntetés eseményeit ismertetjük.

Ezek a korlátok azonban nem mentesíthetnek a történeti hűség és pontosság követelményei alól, ezért az előfordult, előforduló pontatlanságokért elnézést kérve, kérjük valamennyi tisztelt Olvasónkat – nyilván elsősorban az adott területen korábban ott működő idősebb szakembereket –, hogy tisztelt levélíróinkhoz hasonlóan ne menjenek el szó nélkül az esetleges hiányosságok, tévedések mellett. Javító észrevételeiket várjuk, és azoknak a lapban örömmel teret adunk.

Podányi Tibor
felelős szerkesztő

Az OMBKE Bányászati Szakosztályának tisztújító küldöttgyűlése

A Bányászati Szakosztály 2004. május 14-én, Miskolcon, a Miskolci Egyetem III. előadójában a 2004. évi Bányász-Kohász-Erdész Találkozó rendezvényeihez kapcsolódva tartotta tisztújító küldöttgyűlését. A küldöttgyűlés elnökségében *Tamaga Ferenc* szakosztályelnök mellett *dr. Kovács Ferenc* akadémikus, tiszteleti tag, *dr. Bóhm József* a Műszaki Földtudományi Kar dékánja, *dr. Fazekas János* tiszteleti tag, *Kovacsics Árpád*, az OMBKE főtájtára, valamint *dr. Katona Gábor* szakosztálytitkár foglalt helyet.

A Himnusz elhangzása után az elnöklő Tamaga Ferenc köszöntötte a megjelenteket, megállapította a küldöttgyűlés határozatképességét (a 170 szavazati jogú küldöttből megjelent 115 fő). A küldöttgyűlés jegyzőkönyvvezetőjének felkérte *Huszár Lászlót*, a szakosztály elnökhelyettesét, hitelesítőnek *Hermann György* és *Tasnádi Tamás* tagtársakat. A jelölést a küldöttgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A küldöttgyűlés a bányászhimnusz harangjátékának hangjai mellett tisztelgett az előző küldöttgyűlés óta elhunyt tagtársak emlékének, akik névsorát Katona Gábor olvasta fel. (Az elhunytak névsora az előző számban, az OMBKE küldöttgyűlési beszámolóban megtalálható.)

Ezt követően a meghirdetett alábbi napirendet fogadta el a küldöttgyűlés ismét egyhangú szavazással, majd Tamaga Ferenc a BDSZ elnökének a küldöttgyűlést üdvözlő levelét olvasta fel.

Napirend:

Megnyitó, köszöntések

A Szakosztály beszámolója

Hozzászólások, indítványok

Kitüntetések átadása

A jelölő bizottság jelentése, tisztújítás

Szakmai előadás a Rohr Bagger GmbH tevékenységéről (Axel Lemke cégvezető)

Előadás a bányászati emlékeink megőrzéséről (Bircher Erzsébet igazgató Központi Bányászati Múzeum)

A szavazatszámoló bizottság jelentése

Elnöki zárszó

A Szakosztály munkájáról *Tamaga Ferenc* elnök számolt be az alábbiak szerint:

„Tisztelt Küldöttgyűlés!

A Bányászati Szakosztály vezetősége a megválasztásakor, ezelőtt három és fél évvel azt a célt tűzte ki maga elé, hogy tagjainak aktivitására és egyesületünkhöz való kötődésére alapozva folytatja a korábbi évek színvonalas munkáját. Célként fogalmazódott meg a helyi szervezetek erősítése, hisz a tagjaink jelentős része számára a helyi csoport szintű rendezvényeken való részvétel jelenti az egyesülethez való tartozást.

Az elmúlt ciklus kezdetén azt terveztük, hogy a Bányászati Szakosztály a szakmánkat érintő kérdésekben, döntésekben, jogszabályok és rendeletek véleménye-

Tamaga Ferenc beszámolója

zésében kapjon a korábbinál nagyobb szerepet, méltóan az egyesületünk múltjához, azzal a tisztelettel és elkötelezettséggel, ahogy elődeink 111 éven át tették azt.

Az elmúlt 10 évben a bányászati ágazatok átrendeződtek, ezért feladatként fogalmaztuk meg, hogy a szén-, kő-, kavics külfejtésben dolgozókkal, vezetőikkel bővítsük tagjaink számát, és vonjuk be őket minél nagyobb mértékben az egyesületben folyó tevékenységbe.

Tisztelt Küldöttgyűlés!

A célok és feladatok értékelésének ma van itt az ideje, ma kell a Szakosztály vezetőségének számot adni arról, hogy az elmúlt közel négy évben mit sikerült a célokból megvalósítanunk, a múltból átmentenünk, és mit sikerült hozzáadnunk az egyesület működéséhez.

Ha ezekre a kérdésekre akarunk választ adni, vizsgáljuk meg előtte, hogy a Bányászati Szakosztály milyen gazdasági és szakmai környezetben működött az elmúlt ciklusban. Világosan kell látnunk, hogy az egyesület életét korábban meghatározó mélyművelésű szénbányák egy kivételével bezártak Magyarországon, így csak az ott dolgozott tagjaink munkájára, támogatásukra számíthatunk a jövőben – háttér vállalat nélkül. Számítunk viszont azokra a bányavállalkozókra, akik erkölcsileg és pénzügyileg is, valamint új tagok bevonásával is tudják támogatni egyesületünket.

A néhány bevezető gondolat után térjünk rá az elmúlt ciklus kissé szárazabb, de tényszerű értékelésére.

A létszámhelyzet alakulása és annak a tendenciája minden esetben fontos volt számunkra. Az elmúlt években megpróbáltuk a tagnyilvántartásunkat rendezni, amelynek sajnos taglétszám csökkenés is lett az eredménye. A hosszabb idő óta tagdíjat nem fizető – és megkeresésük után tagságot továbbra sem vállaló – volt tagtársak kiesése okozta a csökkenést. A bányászati munkahelyek megszűnése is jelentősen hozzájárult a létszám ilyen arányú alakulásához.

	2000	2001	2002	2003
A Bányászati Szakosztály létszáma (fő)	1798	1715	1572	1531

	Aktív	70 év alatti nyugdíjas	70 év feletti nyugdíjas	Tiszteleti tag	Összesen
A létszám megoszlása 2003-ban (fő)	524	670	324	13	1531

Tatabányai Bányász Találkozó, Tatabánya
Miskolc-Perecesi emléktábla, emlékpark avatása
Bányászati Munkavédelmi Konferencia, Budapest

A szakosztályban végzett tevékenység áttekintése

A szakosztály keretében az egyesületi élet 14 helyi szervezetben és 6 szakcsoportban folyik.

helyi szervezetek

- Bakonyi
- Borsodi
- Budapesti
- Dorogi
- Hegyaljai
- Mátraaljai
- Mátrai
- Mecseki
- Nógrádi
- Oroszlányi
- Rudabányai
- Tapolcai
- Tatabányai
- Veszprémi

szakcsoportok

- bányamérő
- robbantástechnikai
- bányagépész és bányavillamossági
- bányabiztonsági és környezetvédelmi
- bányagazdasági
- vállalkozói

Véleményünk szerint az OMBKE működésének, hosszú távú fennmaradásának alapvető feltétele ezeknek a szervezeteknek, csoportoknak a tevékenysége. Több helyi szervezetünknel és szakcsoportunknál kimagasló munka folyik, ugyanakkor van olyan szakcsoportunk, amelyik inkább névlegesen van jelen, gyakorlati tevékenységet nem folytat. Újra megalakult a bányagazdasági szakcsoport, és az elmúlt évben sikeres konferenciát rendezett a bányászat jelenlegi és a jövőjét érintő kérdéseiről.

Elismerően kell szólnunk a bányamérő, a bányagépész és bányavillamossági, valamint a robbantástechnikai szakcsoportjaink munkájáról. Szakosztályunk vezetősége nevében ezúton is szeretném megköszönni mind a helyi szervezetek vezetőinek, mind a szakcsoportok vezetőinek, valamint a Szakosztály többi tisztségviselőjének és tagjainak az elmúlt ciklusban végzett munkáját, mely munka nélkül nem tudtunk volna eredményesen működni.

A Bányászati Szakosztály szakcsoportjainak és helyi szervezeteinek rendezvényei:

Országos Szakigazgatási Konferencia, Tapolca-Balatongyörök
„Jó szerencsét” köszöntés emlékünnepe, Várpalota
XL. Bányamérő Konferencia, Székesfehérvár
XXXIV. Bányagépész és Bányavillamossági Konferencia, Siófok
Fúrás-robbantástechnika 2001. Nemzetközi Konferencia, Miskolc
IV. Bányamérő Fórum, Budapest
Új Bányászati Múzeum felavatása, Oroszlány
Jókai és Padrag bánya bezárásáról emlékezés, Ajka

INDUSTRIA, Budapest

Jövő Bányászata Konferencia, Budapest

Bányász-Kohász-Erdész Találkozó, Tatabánya-Sopron

Helyi rendezvények:

Talán nem is kell különösebben indokolni, hogy alapvető jelentőségű a helyi szervezetekben, szakcsoportokban folyó munka. Hogy milyen nagy számban történt mindez, azt a következő táblázat szemlélteti.

A csökkenő számadatokat leginkább a háttér támogatási lehetőségek szűkülése magyarázza. A pártoló intézmények többsége magántulajdonban van, ahol a tulajdonos meggyőződése – és lehetősége – nem minden esetben egyezik meg vágyainkkal.

	2001	2002	2003
Szakmai előadás	140	115	100
Tanulmányút	28	22	18
Egyéb rendezvény	54	48	46

A Bányászati és Kohászati Lapok Bányászat értékelése:

A BKL Bányászat című lap megjelenését az elmúlt ciklusban a folyamatosan csökkenő támogatás jellemezte. A részletes adatok bemutatása helyett az alábbiakat emeljük ki:

2000-ben és 2001-ben a megjelenés ütemes volt, a pénzügyi fedezet mindig rendelkezésre állt, elsősorban az évi két célszámnak köszönhetően.

2002 második félévében megtört a lendület (egy célszám), költségtakarékosság miatt az 5-6. szám összevontan jelent meg.

2003-ban fokozódott a finanszírozási bizonytalanság, emiatt késés keletkezett, és a 6. szám (második célszám) csak 2004. februárban jelent meg.

A ciklus során a Bányászat fajlagos költségei nem emelkedtek, az összköltség a csökkenő lapszámok ill. terjedelem mértékében csökkent.

A lap „bevételei” – melyek elsősorban különböző címeken (előfizetés, célszám, hirdetés) adott támogatások – drasztikusan csökkentek.

A ciklus során célszámokat jelentetett meg:

Mecsekérc Rt.

Mátrai Erőmű Rt.

Vértesi Erőmű Rt.

Kő-Szén Kft. – Mecseki Bányavagyon Hasznosító

Rt. – Pécsi Bányászattörténeti Alapítvány

Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kara

A célszámokhoz nyújtott támogatás, az elkészített színvonalas cikkek a Bányászat megjelenéséhez meghatározó mértékben járultak hozzá. Az értékes segítséget köszönjük mind a megjelentető intézményeknek, mind a munkában, cikkírásban résztvevő személyeknek!

A BKL Bányászat szerkesztőbizottságának munkáját és szakmai támogatását ezúton szeretném elismerni és megköszönni.

2003-ban az OMBKE 92. Küldöttgyűlése, majd a Választmány határozatokat hozott a BKL lapok egységesítéséről, a nyomdai költségeinek csökkentéséről. A határozatok értelmében a Bányászat 2004. évi számaintól ismét az A4 formátumra áll át. A Bányászat szerkesztősége és szerkesztőbizottsága a közös számok megjelenítését is figyelembe vevő formai részleteket kidolgozta.

Tisztelt Küldöttgyűlés!

Egyesületünk legnagyobb szakosztálya az elmúlt három és fél évben jelentős erőfeszítéseket tett, hogy teljesüljenek azok a célkitűzések, amelyeket a ciklus elején a szakosztály vezetősége megfogalmazott. Így a Bányászati Szakosztály hagyományainak és a korábbi évek színvonalának megfelelően működött, annak ellenére, hogy a bányászati ágazat átrendeződése az elmúlt években tovább folytatódott. A jövőben a helyi szervezetek és szaksoportok színvonalas rendezvényei és programjai lehetnek a Bányászati Szakosztály sikeres működésének a zálogai. Ehhez kívánok személy szerint is sok sikert és jó szerencsét!”

A hozzászólások során *Podányi Tibor*, a BKL Bányászat felelős szerkesztője egészítette ki az elnöki beszámolót és adott tájékoztatást a lapkiadás helyzetéről, kérve a küldöttgyűlésen résztvevőket, hogy a lap megjelenését a korábbiakhoz hasonlóan hírek, cikkek beküldésével és anyagilag is támogassák.

Az elnök beszámolóját a küldöttgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Ezt követően Kiemelkedő Egyesületi Munkáért Oklevél, valamint a 40 éves egyesületi tagságért járó Sóltz Vilmos Emlékérem kitüntetések átadására került sor. Az OMBKE következő nap (május 15.) megtartott 93. küldöttgyűlésén további egyesületi kitüntetések

Dr. Fazekas János levezető elnök

Lóránt Miklós előterjeszti a jelölteket

kerültek átadásra – emlékérmek, ill. az 50 és 60 éves tagságért járó érmek. *(A kitüntetettek teljes névsorát és fényképes köszöntésüket a küldöttgyűlésről beszámoló BKL 2004/4. közös lapszám tartalmazza, e helyről is gratulálunk Nekik!)*

A kitüntetések átadását követően a szakosztály vezetőség mandátumának lejártja miatt lemondott, és új vezetőség választásra került sor. Támaga Ferenc ismertette a korábban megválasztott jelölőbizottságot – elnök *Lóránt Miklós*, tagok: *Bérces Tamás*, *Lafferton Győző*, *Hamza Jenő* és *Mizser János* – majd átadta az elnöki teendőket az egyesület tiszteleti tagjának, dr. Fazekas Jánosnak.

Dr. Fazekas János megköszönte az előző vezetőség munkáját, majd javaslatot tett a szavazatszámlláló bizottság elnökére – dr. *Pataki Attila* – valamint tagjaira *Horváth Károly* és *Sóvágó Gyula* tagtársak személyében. A jelenlévők a bizottság összetételét egyhangú szavazással elfogadták.

A jelölőbizottság elnöke, *Lóránt Miklós* ismertette a Szakosztály új vezetőségébe tisztújítására javasolt személyek rövid szakmai, egyesületi tevékenységét. Ismertette továbbá a helyi szervezetek részéről javasolt választmányi tagokat. A küldöttgyűlés a javaslatokat elfogadta, új személyre javaslat nem érkezett. *(A javasolt személyek név szerinti felsorolása a szavazás eredményénél.)*

A szavazatszámlláló bizottság vezetője, dr. *Pataki Attila* ismertette a szavazás szabályait, a lebonyolítás rendjét, majd a levezető elnök a szavazás idejére szünetet rendelt el.

A szünetet követően a meghívóban meghirdetettnek megfelelően előadások hangzottak el a ROHR GmbH. tevékenységéről, valamint a bányászati emlékhelyeink megőrzéséről.

Az előadások után a szavazás eredményét *Pataki Attila* ismertette, amely szerint a leadott szavazatok száma 99, és valamennyi érvényes volt. A szavazás eredménye:

Az OMBKE Bányászati Szakosztály

elnöke:	Havelda Tamás	99 szavazat
alelnökök:	Cseh Zoltán	99 szavazat
	Derekas Barnabás	99 szavazat
	Varga Mihály	99 szavazat
titkár:	Huszár László	99 szavazat
titkárhelyettes:	Győrfi S. Géza	99 szavazat

Választmányi tagok: *Csaszlava Jenő, Csete András, Hamza Jenő, dr. Horn János, Nagy Lajos, Kovács Loránd, dr. Pataki Attila és Tamaga Ferenc*, valamennyien 99 szavazattal.

A megválasztottaknak szóló gratuláció után a levezető elnök az újonnan megválasztott elnöknek adta át a küldöttgyűlés elnöki tisztét. *Havelda Tamás az új vezetőség nevében megköszönte a bizalmat*, és együttműködést kért a küldötteken keresztül a szakosztály minden tagjától.

A Küldöttgyűlés anyagai alapján összeállította PT

A Bányászati Szakosztály helyi szervezetei és vezetőik

A 2004/2-3. számunkban hírt adtunk a szakosztályi és egyesületi tisztújító küldöttgyűléseket megelőző helyi szervezeti taggyűlésekről, tisztújításokról (már ahonnan ezekről hírt kaptunk). A teljesség és a jobb áttekinthetőség érdekében az alábbiakban felsoroljuk a Bányászati Szakosztály helyi szervezeteit és azok 2004-ben megválasztott elnökeit, titkárait. (Az egyes helyi szervezetek, ill. tisztségviselőik címéről, telefonszámairól az OMBKE titkársága vagy a BKL Bányászat szerkesztősége tud további felvilágosítással szolgálni.)

Bakonyi Helyi Szervezet

Elnök: *Hajnáczky Tamás* okl. bányamérnök
Titkár: *Dr. Káldi Zoltán* okl. bányamérnök, szakokleveles közgazdász

Borsodi Helyi Szervezet

Elnök: *Lóránt Miklós* okl. bányamérnök
Titkár: *Törő György* okl. bányamérnök

Budapesti Helyi Szervezet

Elnök: *Dr. Horn János* okl. olajmérnök, okl. gazdasági mérnök, okl. szakközgazda
Titkár: *Tasnádi Tamás* okl. bányamérnök

Dorogi Helyi Szervezet

Elnök: *Matyók László* okl. bányamérnök, gazdasági mérnök
Titkár: *Salzinger György* okl. bányamérnök

Hegyaljai Helyi Szervezet

Elnök: *Dr. Farkas Géza* okl. bányagépész mérnök
Titkár: *Mizsák Sándor* szervező üzemmérnök

Mátraaljai Helyi Szervezet

Elnök: *Derekas Barnabás* okl. bányamérnök
Titkár: *Dr. Dovrtel Gusztáv* okl. bányamérnök

Mátrai Helyi Szervezet

Elnök: *Nagy Lajos* okl. bányamérnök
Titkár: *Lovász András* okl. bányamérnök

Mecseki Helyi Szervezet

Elnök: *Balázs László* okl. bányaművelő mérnök, épületgépész mérnök
Elnökhelyettes: *Hideg József* okl. bányamérnök
Titkár: *Berta József* okl. bányamérnök
Titkárhelyettes: *Pozsár Sándor* okl. bányamérnök, okl. környezetvédelmi szakmérnök

Nógrádi Helyi Szervezet

Elnök: *Józsa Sándor* okl. bányamérnök
Titkár: *Czene Géza* okl. bányamérnök, okl. munkavédelmi szakmérnök

Oroszlányi Helyi Szervezet

Elnök: *Havelda Tamás* okl. bányamérnök
Elnökhelyettes: *Sárkány Attila* okl. bányamérnök
Titkár: *Juhász József* okl. bányamérnök, szakokl. közgazdász mérnök

Rudabányai Helyi Szervezet

Elnök: *Hadobás Sándor* művelődésszervező pedagógus
Titkár: *Drencsán Balázs* bányaiipari technikus

Tapolcai Helyi Szervezet

Elnök: *Dr. Fazekas János* okl. bányagépész mérnök
Titkár: *Károly Ferenc* okl. bányamérnök, okl. bányaiipari gazdasági mérnök

Tatabányai Helyi Szervezet

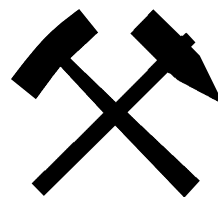
Elnök: *Szabó Csaba* okl. bányamérnök, munkavédelmi szakmérnök
Titkár: *Megyeri Imre* okl. bányamérnök, okl. hidraulika-pneumatika szakmérnök, okl. mérnök üzemgazdász, okl. településüzemeltető szakmérnök

Veszprémi Helyi Szervezet

Elnök: *Bács Péter* okl. bányamérnök
Titkár: *Bolyky Zoltán* okl. bányamérnök

Valamennyi megválasztott vezetőnek ezúton is gratulálunk és jó egészséget, sikeres munkát kívánunk!

Szerkesztőség

Egyesületi ügyek

Az OMBKE választmányának 2004. április 14-i ülése

A választmányi ülés – melyet *dr. Tolnay Lajos* elnök vezetett – Budapesten az OMBKE Fő-utcai székháza Mikoviny tanácstermében az OMBKE 93. (tiszttűjítő) küldöttgyűlésének előkészítésével foglalkozott.

1. napirend: Az OMBKE 2003. évi közhasznúsági jelentése, pénzügyi mérlege, előterjesztő *dr. Gagy Pálffy András* ügyvezető igazgató.

Boza István könyvvizsgáló hozzászólásában elmondta, hogy az egyesület pénzügyi mérlege a gazdálkodásról évről évre egyre áttekinthetőbb képet ad. A közhasznúsági jelentést és a mérleget elfogadásra javasolja.

Molnár István, az Ellenőrző Bizottság elnöke szerint az egyesület tisztességesen gazdálkodott, a közhasznúsági jelentést és a mérleget az Ellenőrző Bizottság elfogadásra javasolja.

2. napirend: Az OMBKE 2004. évi pénzügyi terve, az előterjesztő, *dr. Gagy Pálffy András* az éves tervből három fontos körülményt emel ki:

Az egyesület tevékenységét nagyban befolyásolja az egyesület háttérvállalatainak támogatása. Bővíteni kell a támogatók számát, és meg kell kísérelni az évről évre azonos összegű támogatások növelését.

A Bányász-Kohász-Erdész találkozó pénzügyi egyenlege még bizonytalan. A pénzügyi elszámolást követően ismételtén át kell tekinteni az egyesület éves pénzügyi tervét.

A realitások figyelembevételével nem lehetett elérni, hogy minden egyes szakosztály bevétele és kiadása is egyensúlyban legyen. Ez részint vállalati háttér különbözőségéből fakad, másrészt abból, hogy az egyesület egészét támogató bevételeket jobb megoldás híján az adott támogató szakmai területéhez tartozó szakosztály bevételeinél tüntetjük fel.

Katkó Károly: Az Öntészeti Szakosztály megérti, hogy a szakosztályok támogatottsága időről időre változik, egyes szakosztályoknak ki kell segíteniük a többieket. Ezt a tény tudomásul véve felül kellene vizsgálni a kizárólag létszámárrányos képviseletet az egyesület testületeiben. Az a szakosztály, aki nagyobb arányban vesz részt az egyesület finanszírozásában, kapjon több mandátumot pl. a választmányban is.

Dr. Tolnay Lajos: a közeljövőben meg kell vizsgálnunk annak lehetőségét, hogy a nagyobb támogatóknak nagyobb beleszólási joguk legyen az egyesület ügyeibe.

3. napirend: *Dr. Tóth István*, az Alapszabály Bizottság elnöke ismertette a bizottság véleményét a 2004. február 24-i választmányi ülésen elhangzott, az Alapszabályt érintő javaslatokról. Eszerint az Alapszabályt csak alapos előkészítés után szabad változtatni, jelenleg ezt nem látják indokoltnak. Az Alapszabály értelmezését illetően az a véleményük, hogy a soron következő tisztújításnál azok a szakosztályelnökök, akik egymás után kétszer betöltötték ezt a tisztséget, újraválasztásuk esetén az Alapszabály változtatással létrehozott „szakosztályelnök-egyesületi alelnök” funkciót látnák el, ami új vezető tisztségnek értelmezhető, tehát személyük jelölhető és megválasztható.

4. napirend: A Jelölőbizottság tisztújítással kapcsolatos tájékoztatója (*Dr. Horn János* a jelölőbizottság elnöke)

5. napirend: Az Érembizottság előterjesztése a 93. Küldöttgyűlésen kitüntetésre javasolt személyekre. (*Kovács Loránd* elnök)

6. napirend: *Dr. Tolnay Lajos* javaslatot terjesztett elő a 93. Küldöttgyűlés napirendjére és tisztségviselőire.

7. napirend: A szakosztályi és egyesületi küldöttgyűlések, valamint a Bányász-Kohász-Erdész találkozóval kapcsolatos tudnivalók, teendők.

8. napirend: Egyebek

Dr. Gagy Pálffy András: A 100 éve született *dr. Verő József* professzor, egyesületünk tiszteleti tagja mellszobrát a Miskolci Egyetem folyosójáról ellopták. A Vaskohászati Szakosztály és a BKL Kohászati szerkesztősége azzal a kéréssel fordul az egyesület egyéni és jogi tagjaihoz, hogy adományaikkal segítsenek a szobrot újraönteni. (A várható költség 1 millió forint). Az OMBKE a felajánlott adományokat a KHB Budapest 10201006-50020474 sz. számlán fogadja.

Hajnal János: Május 11-én 15 órakor az egyesület nevében megkoszorúzzák az alapító elnök, Sóltz Vilmos síremlékét a Fiumei úti Sírkertben.

A választmányi ülés határozatai

V. 5/2004 sz. határozat:

A választmány a könyvvizsgáló és az Ellenőrző Bizottság véleményét is meghallgatva jóváhagyja az OMBKE 2003. évi közhasznúsági jelentését, valamint a pénzügyi mérleget, és azt a küldöttgyűlésnek elfogadásra javasolja. (*Egyhangúlag*)

V. 6/2004 sz. határozat:

A választmány az írásos előterjesztés szerint jóváhagyja az OMBKE 2004. évi pénzügyi tervét. (*Egyhangúlag*)

V. 7/2004 sz. határozat:

- a.) A választmány nem tartja indokoltnak, hogy a 93. Küldöttgyűlésen az Alapszabályt megváltoztassuk. Csak a választmány tagjainak számát kell rögzíteni az Alapszabály rendelkezéseinek megfelelően.
- b.) Az érvényes Alapszabály 8. § (5) pontjának értelmezése során abból kell kiindulni, hogy a soron következő tisztújításkor az egyesületi alelnök-szakosztályelnök összevont tisztségek első ízben kerülnek betöltésre. (*Egyhangúlag*)

V. 8/2004 sz. határozat:

A választmány jóváhagyja az Érembizottságnak a 93. Küldöttgyűlés alkalmával kiosztandó egyesületi kitüntetésekre vonatkozó előterjesztését. (*Egy ellenszavazattal*)

V. 9/2004 sz. határozat:

A választmány jóváhagyja a 93. Küldöttgyűlés napirendjére vonatkozó elnöki javaslatot. (*Egyhangúlag*)

V. 10/2004 sz. határozat:

A választmány egyetért a 93. Küldöttgyűlés tisztségviselőire vonatkozó személyi javaslatokkal. (*Egyhangúlag*)

Az ülés jegyzőkönyve alapján PT

A XLIII. Bányamérő Továbbképző és Tapasztalatcsere

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Bányamérő Szakcsoportja és a Magyar Bányamérő Alapítvány 2004. május 26-28. között megtartotta a XLIII. Bányamérő Továbbképző és Tapasztalatcsere rendezvényt. Helyszíne a Hotel Manréza, Dobogókő, kerettémája: „Bányamérés – bányatérképek jelkulcsa” volt.

Már május 26-án, szerda délután is volt szervezett program, a látatlan márgabányák meglátogatása. A résztvevők szakmai vezetéssel tekinthették meg a két bányát, sok hasznos ismeretet – és kalcitot – gyűjtve. Aki ismerte, annak is érdekes élmény volt a törő bemutatása. A bányalátogatás után közös vacsora volt a Manréza Hotelban.

Másnap a regisztráció után a Bányász Himnusz el-éneklése után *dr. Barátosi Kálmán*, a Bányamérő Szakcsoport elnöke nyitotta meg a rendezvényt. Visszatekintett a rendezvény történetére és a kerettéma kiválasztására. Külön köszöntötte, a GeoDesy Kft.-t és a Digicart Kft.-t, akik a rendezvény teljes ideje alatt kiállították termékeiket és kínálatukat. Elsőként *dr. Füst Antal* okl. bányamérnök, a műszaki tudomány kandidátusa „A digitális térképek szerkesztésének elméleti alapjai” címmel tartott szakmai előadást. Utána *dr. Havasi István PhD*, tanszékvezető: „GLONASS és GALILEO, helyzetkép és jövő” c. előadása az orosz és az EU-beli GPS rendszereket ismertette. Végül *Nagy Géza* (Geotrade Kft.) következett: „A Trimble termékei és a bányamérés” c. előadásával, melyben már forgalmazott, de a jövőt idéző mérőműszert mutatott be.

A szünet utáni plenáris ülésen *dr. Barátosi Kálmán* számolt be a XLII. rendezvény óta eltelt egy év eseményeiről:

„A szakcsoport rendszeresen tart üléseket, összejeleteleket, tagjai részt vesznek a szakosztályi és az ISM életben.

Szerencsés helyzetben vagyunk, mert a szakcsoport a Bányamérő Alapítvánnyal bármelyik évben meg tudja rendezni a bányamérő továbbképző és tapasztalatcsere rendezvényt, de a hagyományokhoz híven szeretnék a bányavállalkozásokat továbbra is bevonni a szervezésbe.

Kiemelkedő rendezvények voltak:

- 2003 novemberében a Magyar Bányamérő Alapítvánnyal együtt megrendeztük az VI. Bányamérő Fórumot. A szakcsoport meghívta az összes hites bányamérőt, a Magyar Bányászati Hivatalt (MBH) és a Bányakapitányságokat. Az elhangzott javaslatokat az MBH megvizsgálja, és a jogszabályok és egyéb előírások szerkesztésénél figyelembe veszi. Ez a folyamat viszont nem olyan gyors, mint szeretnénk.
- A 2004 márciusában tartott kibővített vezetőségi ülésen a digitális bányatérképekről és jelkulcsokról volt szó.
- A 2004-re tervezett ISM elnökségi ülést 2003 decemberében tartottuk meg Miskolcon, a Miskolci Egyetem közreműködésével, a Mátrai Erőmű Rt. és a Lasselsberger Holding Kft. támogatásával.

Az elnökségi ülésen 16 ország képviselői – összesen 34 bányamérő – vettek részt: Albánia, Ausztria, Ausztrália, Csehország, Egyesült Királyság, Kína, Lengyelország, Magyarország, Németország, Oroszország, Svájc, Svédország, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna, USA.

2003 elején adta ki a Magyar Bányamérő Alapítvány az MBH támogatásával a szakcsoport 2001. és a 2002. évi tevékenységét összefoglaló KOMPASZ-t. 2005 elején kiadjuk kiadni a 2003. és 2004. évről szóló KOMPASZ-t.

A szakcsoport 1997. óta adományozza a „Tiszteletbeli Hites Bányamérő” címet – különleges megkööttség nélkül – az intéző bizottság javaslata alapján, a plenáris ülés résztvevőinek elfogadó véleménye mellett.

Eddigi tiszteletbeli hites bányamérőink:

1997: *Dr. Esztó Péter*

1998: *Klemencsics István †*

1999: *Dr. Ódor Károly †, Parragh Ferenc, Perger István*

2000: *Bérces József, Fonay Valér, Farkas Béla †*

2001: *Dr. Hoványi Lehel †, Wisnovszky Károly, Zólmány Miklós*

2002: *Breuer János, Dr. Füst Antal, Kőhalmly Gábor, Dr. Szádeczky-Kardoss Gyula, Zentai Kálmán*

2003: *Dr. Kolozsvári Gábor, Németh József*

Ez évben: *Dr. Somosvári Zsolt* és *Szabó László* részére javasoltuk a „Tiszteletbeli Hites Bányamérő” cím adományozását. Mindketten sokat tettek a bányamérésért és a bányamérőkért.

A hites bányamérők címlistája minden évben megjelenik a Bányászati Közlöny első számában. De a többi bányamérőnek csak kis részét ismerjük. Kérünk minden hites bányamérőt, hogy adják meg a Szakcsoportnak a többi bányamérő címét, további adatait, OMBKE tagságát.

Dr. Somosvári Zsolt átveszi a Tiszteletbeli Hites Bányamérő oklevelet

A Magyar Bányamérő Alapítvány alapszabályának megfelelően működik. Az alapítványnak 2003-ban nem volt támogatási feladata. Az alapítvány számláján 2004. április 30-án látra szólóan 582.662 Ft, lekötve 1.000.000 Ft van.”

Ebéd után került sor a tisztújításra. *Szabó László* ismertette a jelölőbizottság javaslatát, ami a szakcsoport jelenlegi vezetőinek újraválasztására vonatkozott. Más javaslat nem volt. A szavazatszámolás alatt *Marcis Lajos* (Sienna-B Kft.) „Légi fotók készítése egyszerűen” címmel a motoros sik-

Dr. Barátosi Kálmán felolvassa Szabó László Tiszteletbeli Hites Bányamérő oklevelét

lóernyők légi felvételek készítésénél történő alkalmazásáról tartott előadást.

Az újraválasztott vezetőség:

Elnök: *Dr. Barátosi Kálmán*

Alelnök: *Parragh Ferenc, Tóthné Medvei Zsuzsa és Weber József*

Titkár: *Sebestyén János*

Szünet után a kiállítók bemutatkozása következett, *Sipos Ágoston* (Digicart Kft.) „Az ITR Program legújabb fejlesztései” és *Tóth Lajos* (GeoDesy Kft.) „A GeoDesy Kft.” címmel tartott ismertető előadást.

Este, a hagyományos baráti vacsorán adta át a szakcsoport a Tiszteletbeli Hites Bányamérő címet és búcsúztatta a nyugdíjba vonuló bányamérőket. A baráti vacsora után gyászszakestély következett, mely *Klemencsics István* és *Farkas Béla* emlékének szült, mécsesek fénye és a klopacska hangja mellett, szalamander menettel és hagyományos korsótöréssel. A „komoly pohár” beszédében **dr. Barátosi Kálmán** mondta el az elhunytak érdemeit, és szöveg a bányamérők felelősségéről és munkájuknak jelentőségéről.

Másnap *Berényi Gábor* okl. földmérő mérnök „Objektum alapú digitális térképezés” és *dr. Barátosi Kálmán* „A Bányamérő Fórumok hasznáról” című szakmai előadásaival folytatódott a rendezvény. Majd *Pataki László* és *Pikli Károly* mondta el gondolatait a bányatérképekről. Utánuk *Kertész József* (Pilis Parkerdő) „Az erdőről” címmel tartotta meg előadását. Magával ragadó előadásában az erdők, a magyarországi erdősítés történetét mesélte el, hozzáfűzve minden korban a bányászat bányafa igényével kapcsolatos összefüggéseket.

Ebéd előtt már csak a *dr. Barátosi Kálmán* által mondott zárszó volt hátra, és a következő rendezvény meghívója, melyet *Abuczki Attila* tolmácsolt, miszerint a jövő évi, XLIV. Bányamérő Továbbképző és Tapasztalatsere a szakcsoport és a Geofor Kft. rendezésében, Salgótarjánban lesz.

Ebéd után *Kertész József* vezetésével erdei sétára mehettek a résztvevők.

Dr. Barátosi Kálmán

A baráti vacsora és a szakestély résztvevői

A Mátrai Erőmű Rt. jelene és jövője

Az OMBKE Mátraaljai Szervezet „Lignit Baráti Köre” szervezésében 2004. május 25-én, Gyöngyösön a honvéd kaszinóban Varga Tamás okl. bányagépészmérnök, fejlesztési főmérnök „A Mátrai Erőmű Rt. jelene és jövője” címmel tartott előadást.

Az erőmű rövid története, az élettartam meghosszabbító és a környezetvédelmi beruházások tükrében a következőket adta elő:

- 1968: az első blokkegység üzembe helyezése
- 1973: az ötödik blokkegység üzembe helyezése (2 db 100 MW-os és 3x200 MW-os egységek)
- 1986-1990: 3x200 MW-os blokkok rekonstrukciója
- 1993: erőmű-bánya integrációja (Mátraaljai Szénbányák, Mátrai Erőmű Rt. (Gagarin))
- 1995: privatizáció
- 1996-1997: az I., II. blokk élettartamának meghosszabbítása
- 1997-1998: sűrű-zagvos salak-pernye eltávolítás
- 1997-2002: a 3x200 MW-os blokkok felújítása, bányabővítés, a blokkok füstgáz kéntelenítése.

Balról jobbra: Oláh Sándor, dr. Szabó Imre, Varga Tamás

Az élettartam és környezetvédelmi beruházások teljes volumene kb. 50 milliárd Ft-ba került. Elmondta a Mátrai Erőmű tulajdonosi struktúráját is. A részvények aránya a következő:

RWE POWER Aktiengesellschaft	51%
Magyar Villamos Művek Rt.	25,4%
ENERGIE BADEN WÜRTTEMBERG Aktiengesellschaft	21,7%
Egyéb részvényesek	1,9%

Az rt. műszaki, gazdasági adatai a következők:

Beépített teljesítmény	836 MW
Lignittermelés	8 000 kt
Értékesíthető villamos energia	4 400 GWh
Árbevétel	50 milliárd Ft
Foglalkoztatottak száma	2 950 fő

Beruházások: 220 kV-os és 120 kV-os feszültségű kimenő hálózati csatlakozás, füstgázkéntelenítés mészke-szuszpenziós eljárással, elektrofilteres pernyeleválasztás

Az erőmű kazánjai Ganz Danubius, a turbinák Láng Gépgyár és orosz gyártmányúak. Ismertette a termelési adatokat 1991-2003 között, a rendelkezésre álló szénvagyonokat Visonta és Bükkábrány térségében. Szöveg a megújuló energiaforrásokról, azok felhasználási lehetőségeiről, leszögezve azt a végkövetkeztetést, hogy országunkban a jövő villamos energia alapanyaga a lignit. Új erőművek építésének lehetősége a Mátra-Bükk lignit medencében biztosítva van, méghozzá 400 MW-os blokkegységek beépítésével. A nagy sikerű előadást a hallgatóság tapssal jutalmazta.

Hozzászólók voltak: *Pribula Nándor, Horváth Gusztáv, Hamza Jenő, Iván Lajos, Lavincz József, Rózsa Kálmán, dr. Szabó Imre.*

Dr. Szabó Imre

Kirándulás a szlovák és a lengyel Tátrában

2004. május 29-31-én, a pütkösi hosszú hétvégét kihasználva, az OMBKE Mecseki Szervezete és a Kő-Szén Kft. műszaki vezetői kirándulást szerveztek a Magas-Tátrába.

A kirándulás a pécsi Széchenyi-aknai telephelyről indult. Útközben – megállót közbeiktatva – rövid városnézés volt Besztercebányán, valamint a csoport megállt Donovalyban egy gyors körütekintésre. Itt megcsodálták a rohamosan fejlődő sícentrum létesítményeit (sajnos az itt megszokott hó nélkül).

A további utazás végcélja Zakopane volt, ahol két napra szállást foglalt a csoport. E centrumból kiindulva városnézés és hegyi kiruccanások következtek, majd pedig egy egész napos további autóbuzos túrával a szakmai szemmel is lenyűgöző wieliczka-i sóbányát és az ősi Krakó városát, várát, valamint főbb nevezetességeit tekintették meg.

Hazafelé a Magas-Tátra szlovák oldalán csodálhatták meg az impozáns hegyek látványát, és pihenhettek Tátra Lomnic üde zöld parkjaiban. Külön érdekessége volt az útnak a nálunk már elvirágzott tavaszi növényeket újból virágban látni.

További pihenő volt még Breznóbányán, a csoport tagjai városközponti sétán mozgathatták meg az utazástól elgémberedett végtagjaikat.

A jó hangulatú, bensőséges léghőmérsékletű kirándulást egy Dunakömlődi vacsorával zárták.

Dr. Biró József

Pihenő Donovaly-ban

Múzeum-látogatás a Dunántúlon

Az OMBKE Mátraaljai Szervezet kisebb csoportja dr. Dovrtel Gusztáv titkár szervezésében 2004. július 1-jén látogatást tett a majki kamelduli remeteségben, az Oroszlányi Bányászati Múzeumban, majd ellátogattak Gántra, a bauxitbányászati múzeumba is.

A festői szépségű 1200 hold területen lévő Majk puszta, melyről írásos emlékek már az 1200-1300-as évekből fennmaradtak; 1730-tól a kamelduli remeterend lakóhelye lett. Templomot, 17 remeteházat, rendházat, apáti rezidenciát stb. építettek. A rendet II. József 1782-ben feloszlatta. Az idők során több tulajdonosa volt a birtoknak, 1828-tól 1945-ig az Eszterházyak. 1956-tól napjainkig többször felújították a műemlék együttest. A gyönyörű környezet és a remetelak hangulata a csoport tagjait csodálattal töltötte el.

A festői szépségű Vértes erdei között Majkról a pár 100 m-re lévő Oroszlányi Bányászati Múzeumot néztük meg. Kőbányai Ferenc igazgató és Sztójkov István tárlatvezető fogadta a csoportot.

Az oroszlányi medencében az oligocén szénelőfordulást már az 1700-as évek közepétől ismerték, és kezdetleges eszközökkel bányászkoztak is. A kimondottan oroszlányi bányák üzemeltetését azonban 1937. december 4-től számítják. Az első kutatófúrásokat 1915-től a későbbi XX-as akna területén kezdték. Itt alakították ki a múzeumot is.

A felolvasó teremben a kamra-fejtés illusztrációi láthatók; „máglya” biztosítás, keretácsolatok, acéltámok stb., és megismerhetjük az egyéb bányászati relikviákat is a tágas múzeumban. Korabeli korszoktól a lámpák, biztonsági berendezések, bányamentő-készülékekig minden megtalálható, pontos, tematikus sorrendben kiállítva. A külszínen a F típusú vágathajtó gépektől a pajszos és acéltámos frontfejtési biztosító berendezésekig minden megtalálható. A bányavágatokban a fejtések berendezései láthatók.

Nagyon érdekes és azt hiszem, az országban egyedülálló e gazdag, a bányászat minden szelétét felölelő kiállítás. Nagy élmény volt számunkra mindezt megtekinteni. Megköszönve vendéglátóink szívélyes fogadtatását, az Oroszlánytól 20 km-re lévő gánti Bauxitbányászati Múzeum megnyitását vetünk részt.

Dr. Szabó Imre

Helyesbítés

Hiánypótló kiadvány a Bányászati és Kohászati Lapoknak az OMBKE megalapításának 110 éves évfordulójára kiadott 2002. évi különszáma (megjelent 2004 januárjában). Amellett, hogy időben kiegészíti az 1972-ben kiadott Jubileumi Évkönyvet (OMBKE 80 éves) és az 1992-ben kiadott Emlékkönyvet (OMBKE centenárium), teljes áttekintést is ad az Egyesület történetéről, tisztségviselőiről és kitüntetettjeiről. Külön érdeme a kiadványnak, hogy – mint a BKL egy száma – eljutott minden tagtársunkhoz, minden szakmai intézményünkhöz és számos múzeumhoz is, így könnyen elérhető *forrásanyag* is szolgálhat.

Éppen emiatt szükségesnek tartom, hogy egy látószólag apró hibát helyesbítsek benne. Az egyesületi lapok felelős szerkesztőit felsoroló fejezetben (K62.

oldal), a *BKL Bányászat felelős szerkesztőinek sorában*, Pantó Dénes és ifj. Podányi Tibor között 3/4 év hiányzik. (A felsorolás szerint Pantó Dénes 1999. III. hónapig, Podányi Tibor 1999. XII. hónaptól felelős szerkesztő.)

Valójában a Bányászati Szakosztály gyakorlatilag egy hónap alatt gondoskodott a BKL Bányászat felelős szerkesztői posztjának betöltéséről, és az Egyesület elnöke és főtükára által 1999. május 10-én aláírt megbízás alapján ifj. Podányi Tibor május 11-én jegyzőkönyvileg átvette a felelős szerkesztői teendőket. A folyamatosság tehát biztosítva volt, és – az Egyesület, valamint a lap támogatók kiemelt figyelmének köszönhetően – a májusban megjelent 1999/1. szám után július-december hónapokban sorra megjelentek a 2-6. számok is.

Podányi Tibor

Köszöntjük Tagtársainkat születésnapjukon!

Dr. Kun Béla okl. bányamérnök július 2-án töltötte be 85-ik életévét.
Sztraka Lajos okl. gépészmérnök július 2-án töltötte be 70-ik életévét.
Mayer László okl. bányamérnök július 2-án töltötte be 70-ik életévét.
Szabó Károly okl. villamosmérnök július 5-én töltötte be 70-ik életévét.
Lohrmann Keresztély okl. bányamérnök július 7-én töltötte be 80-ik életévét.
Zsuffa Miklós okl. bányamérnök július 8-án töltötte be 70-ik életévét.
Kárpáty Lóránt okl. bányamérnök július 13-án töltötte be 80-ik életévét.
Mester György okl. bányamérnök július 18-án töltötte be 75-ik életévét.
Lohrmann Ervin okl. bányamérnök július 18-án töltötte be 75-ik életévét.
Csenki Mihály bányatechnikus július 19-én töltötte be 75-ik életévét.
Térei Tibor gépésztechnikus július 19-én töltötte be 75-ik életévét.
Hajnal Tibor bányatechnikus július 24-én töltötte be 80-ik életévét.
Vedrődi Antal okl. bányamérnök július 26-án töltötte be 70-ik életévét.
Sonkoly István okl. bányamérnök augusztus 4-én töltötte be 75-ik életévét.
Víg Ede okl. bányamérnök augusztus 6-án töltötte be 70-ik életévét.
Dr. Kráncz Zoltán okl. bányamérnök augusztus 6-án töltötte be 70-ik életévét.
Kőbányai Ferenc bányagazdasági mérnök augusztus 7-én töltötte be 75-ik életévét.
Dr. Tisza István okl. bányamérnök augusztus 8-án töltötte be 75-ik életévét.
Konyecsni Kázmér okl. bányamérnök augusztus 8-án töltötte be 75-ik életévét.
Markó Imre okl. bányamérnök augusztus 9-én töltötte be 80-ik életévét.
Soproni József okl. gépészmérnök augusztus 9-én töltötte be 80-ik életévét.
Sátory Sándor okl. bányamérnök augusztus 13-án töltötte be 80-ik életévét.
Falus Tamás okl. vegyészmérnök augusztus 20-án töltötte be 75-ik életévét.
Bakos Péter okl. bányamérnök augusztus 21-én töltötte be 75-ik életévét.
Tenyeri József okl. bányamérnök, gazdasági mérnök augusztus 22-én töltötte be 70-ik életévét.
Vértike István bányatechnikus augusztus 22-én töltötte be 70-ik életévét.
Szakály Miklós okl. bányamérnök augusztus 26-án töltötte be 70-ik életévét.
Dr. Nánási Tibor okl. gépészmérnök augusztus 26-án töltötte be 70-ik életévét.
Dr. Krisztián Béla okl. gépészmérnök, mérnök tanár augusztus 27-én töltötte be 75-ik életévét.
Szloboda Imre bányatechnikus augusztus 28-án töltötte be 85-ik életévét.
Dr. Tompos Endre okl. bányamérnök augusztus 28-án töltötte be 75-ik életévét.
Bánfalvi János bányatechnikus szeptember 1-jén töltötte be 85-ik életévét.
Dörömbözi László okl. bányamérnök szeptember 1-jén töltötte be 70-ik életévét.
Polyakovszki András okl. bányamérnök szeptember 7-én töltötte be 70-ik életévét.
Forisek István okl. bányamérnök szeptember 17-én töltötte be 70-ik életévét.
Rózsavári Ferenc okl. bányamérnök szeptember 23-án töltötte be 70-ik életévét.
Kőhalmy Gábor okl. erdőmérnök, okl. bányamérnök szeptember 24-én töltötte be 80-ik életévét.
Tóka Jenő okl. bányamérnök szeptember 25-én töltötte be 75-ik életévét.
Dr. Vutális György okl. geológus október 3-án töltötte be 75-ik életévét.
Nyilassy Ferenc okl. bányamérnök október 5-én töltötte be 80-ik életévét.
Zabányi Alajos okl. bányamérnök október 8-án töltötte be 75-ik életévét.
Szabados Gábor okl. bányamérnök október 10-én töltötte be 80-ik életévét.
Bakó Tibor bányatechnikus október 10-én töltötte be 75-ik életévét.
Bagi József bányatechnikus október 10-én töltötte be 70-ik életévét.
Szabó Ferenc okl. villamosmérnök október 14-én töltötte be 70-ik életévét.
Kovács János okl. bányamérnök október 25-én töltötte be 70-ik életévét.
Pete István okl. bányagépész mérnök október 31-én töltötte be 75-ik életévét.

Ezúton gratulálunk tisztelt Tagtársainknak, kívánunk még sok boldog születésnapot, jó egészséget és jó szerencsét!

Dr. Kun Béla

Sztraka Lajos

Mayer László

Szabó Károly

Lohrmann Keresztély

Zsuffa Miklós

Kárpáty Lóránt

Mester György

Lohrmann Ervin

Csenki Mihály

Térei Tibor

Hajnal Tibor

Védődi Antal

Sonkoly István

Vig Ede

Dr. Kránicz Zoltán

Kőbányai Ferenc

Dr. Tisza István

Konyecsni Kázmér

Markó Imre

Soproni József

Sátyor Sándor

Falus Tamás

Bakos Péter

Tenyeri József

Vertike István

Szakály Miklós

Dr. Nánási Tibor

Dr. Krisztián Béla

Szloboda Imre

Dr. Tompos Endre

Bánfalvi János

Dörömbözi László

Polyakovszki András

Forisek István

Rózsavári Ferenc

Kőhalmy Gábor

Tóka Jenő

Dr. Vitális György

Nyilassy Ferenc

Zabányi Alajos

Szabados Gábor

Bakó Tibor

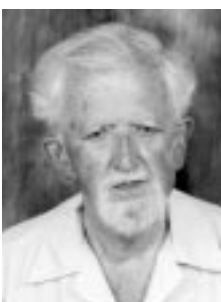
Bagi József

Szabó Ferenc

Kovács János

Pete István

A BKL Bányászat 2003. évi nívódíjasai

A lapunk hagyományai szerinti Nívódíjakat a 2003-ban megjelent cikkek közül a Szerkesztőbizottság tagjainak szavazata alapján az alábbiak nyerték el:

I. kategória (nem üzemi témájú cikkek):

Dr. Kovács Ferenc: Az üvegház-hatás és a globális felmelegedés egy kérdéséről (megjelent a 2003/6. számban)

II. kategória (üzemi témájú cikkek):

Dr. Bohus Géza: Épületbontás robbantással (megjelent a 2003/2. számban)

III. kategória (35 év alatti szerzők):

Nagy Sándor: Új mikroszítás emulgáló berendezés /Pahl Manfred és Alke Andreas társszerzőkkel írt cikk/ (megjelent a 2003/5. számban)

Dr. Kovács Ferenc

Dr. Bohus Géza

Nagy Sándor

A díjak átadására ünnepélyes keretek között, a 2004. június 10-ei szerkesztőbizottsági ülésen került sor. Ugyanekkor laptudósítói jutalmat kapott 2003 során legtöbb megjelent híryanagot beküldő *dr. Horn János és Bogdán Kálmán*.

Nívódíjas cikkíróinknak és jutalmazott tudósítóinknak ezúton is gratulálunk!

SZEMÉLYI HÍREK

Változások a Központi Bányászati Múzeum Alapítvány vezetőségében

2004. március 26-án a Központi Bányászati Múzeum Alapítvány összehívott kuratóriumi és felügyelő bizottsági ülést tartott. Az ülésen a kuratórium elfogadta a 2003. évi beszámolót és a 2004. évi tervezett költségvetést.

Ezt követően személyi kérdések tárgyalására került sor. Az alapítói közgyűlés határozata alapján a kuratóriumban a jövőben a Vértesi Erőmű Rt.-t *Havelda Tamás* fogja képviselni. Kuratóriumi tagságáról írásban kérte felmentését *dr. Tamásy István*, helyette az alapító közgyűlés új kuratóriumi tagnak választotta meg *dr. Zoltay Ákost*.

A felügyelő bizottság elnöke két bizottsági tagot felmentett: *Csethe András*t, összeférhetetlenség miatt (a pécsi múzeum igazgatója lett) és *Reményi Viktort*, aki írásban kérte felmentését. Az alapítói közgyűlés határozata alapján a felügyelő bizottság két új tagja *dr. Horn János* és *Lafferton Győző* lett.

Az ülésen a kuratórium elnöke, *dr. Kovács Ferenc* az MTA r. tagja köszönte meg *Csethe András*, *Reményi Viktor*, *Takács Károly* és *dr. Tamásy István* eddig végzett munkáját.

A személyi változásokat a Fővárosi Bíróság 2004. június 4-én kelt végzésével fogadta el.

Akadémiai doktori címvédés

Tagtársunk, *dr. Füst Antal* 2004. június 10-én a MTA Roosevelt téri székházában sikerrel védte meg „*Természeti folyamatok geostatistikai modellezése, különös tekintettel az ásvány lelőhelyek kutatására és értékelésére*” c. akadémiai doktori értekezését.

Az értekezés opponensei *Patvaros József*, *Szeidl László* és *Geiger János* voltak.

E helyről is gratulálunk *dr. Füst Antalnak*, további sikereket és jó egészséget kívánunk!

Molnár László kitüntetése

Bensőséges ünnepség keretében 2004. június 15-én *Walter Dezső*, Sopron Megyei Jogú Város polgármestere adta át az oklevelet és emlékérmét *Molnár László* Pro Urbe-díjasnak, amit 80. születésnapja alkalmából a soproni közéletben végzett munkássága elismeréséért – saját hatáskörben – adományozott.

Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata 2004. június 24-én nyilvános közgyűlésén *Molnár Lászlónak* a város kulturális értékeinek gyarapításáért, megismertetéséért a „Sopronért” díjat adományozta. Az ünnepségről a „Kisalföld” napilap is beszámolt.

Szinte az ünnepséggel egy időben jelent meg *Molnár László* „Két nemzet – egy család, a Pejachevichek és Sopron város” c. kétnyelvű (magyar és horvát) 40 oldalas könyve. A könyv bemutatja a *Pejachevich* család életét, akik mind építkezéssel, kulturális tevékenységgel, kaszinó és színház építésével járultak hozzá Sopron életéhez. A család vendégeként számos személyiség fordult meg a városban. Az ízléses, számtalan korabeli fekete-fehér képet tartalmazó könyv kiadását Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Horvát Kisebbségi Önkormányzat (Sopron) vállalta.

Dr. Horn János

CIKKÍRÓINKHOZ

Tisztelt jelenlegi és reménybeli Cikkíróink, Hírt-adóink!

A BKL Bányászat célja és feladata, hogy az *Olvasóközönségét tájékoztassa* a bányászattal (elsősorban a szilárdásvány bányászattal) kapcsolatos eseményekről, gazdasági és műszaki eredményekről, továbbá, hogy beszámoljon Egyesületünk tevékenységéről és tagjainkkal történetekről. Ezt a feladatot a Szerkesztőség a *beküldött kéziratok, hírek, tudósítások* felhasználásával, szerkesztett leközlésével tudja teljesíteni. Ezúton is *kérünk és bátorítunk* mindenkit, hogy a megjelölt célok-
nak megfelelő cikkeket, híreket küldjön szerkesztőségünknek.

Kérjük, hogy munkánk megkönnyítése érdekében az alábbi *formai* követelményeket vegyék figyelembe:

A/ Szakcikk esetében

1. Kérjük a *szerző(k) nyilatkozatát* arról, hogy a kéziratot elsődlegesen a BKL Bányászat részére nyújtották be, vagy ha nem, a másik sajtótermék megnevezését a benyújtás vagy megjelenés időpontjának megjelölésével. Ha a kézirat valamilyen rendezvényen elhangzott előadás (vagy abból készült), kérjük a rendezvény megnevezését (név, idő, hely). Kérjük a szerző(k) címének megadását, valamint arcképének és néhány soros szakmai bemutatkozásának megküldését a cikk melletti leközléshez.
2. A kézirat *terjedelme legfeljebb 20 szabványosan gépelt oldal* legyen.
3. A kézirat első oldalán szerepeljen *a cím, a szerző(k) neve*, legmagasabb szakképzettsége(i), tudományos fokozata, szolgálati beosztása, munkahelyének pontos neve és telephelye, ezt rövid (5-10 soros) *tartalmi kivonat*, majd a cikk szövege kövesse.
4. A kézirat *szövege folyamatosan* tárgyalja a témát, az önálló részeket külön alcímmel ellátott fejezetekbe foglalva (az ábrákat, táblázatokat, lábjegyzeteket stb. külön lapokon, ill. a szöveg végén kérjük). A forrásokra az irodalomjegyzék [] zárójelbe tett számaival kell hivatkozni. A betűszavak (pl. MBH) jelentését azok első előfordulásakor teljes szövegű kiírással kell megadni. A szövegben és a képletekben az SI mértékegységeket kell használni, ill. a bányászati gyakorlatban általánosan használt egységeket (pl. t/mű). Képletek esetén – a levezetéseket mellőzve – különös gondosságot kérünk, a jelek, idegen betűk megnevezését (pl. *görög kis ró, végtelen* stb.) a margón meg kell adni. A táblázatok, ábrák számára a szövegben hivatkozni kell, szövegek közti elhelyezésüket a margón kérjük bejelölni. Lábjegyzet esetén a szövegben felső indexet kell alkalmazni.
5. A cikk végén kell felsorolni az alábbiakat:
 - *irodalomjegyzék*: a szövegek közti előfordulás sorrendjében és számával; a szerző(k) neve, a mű címe, a megjelenés helye és éve, a hivatkozás művön belüli oldalszáma (pl.: 59-61.)
 - *lábjegyzetek*
 - *ábrajegyzék*: ábra (kép, fénykép) aláírások (címek). Az ábrákat a nyomtatásban tervezett méret kb. kétszeresében, de legfeljebb A4 méretben kérjük elkészíteni. A fekete-fehér megjelenés miatt színek helyett különböző vonaltípusok használatát kérjük. Nagyméretű tervrajzokat, térképeket csak *kicsinyítve és egyszerűsítve* tudunk leközlölni.
 - *a táblázatokat* címmel és arab sorszámmal ellátva kérjük elkészíteni.
6. *Szerkezeti, gépírási követelmények*: kettős sortávolsággal, folyamatos oldalszámozással a papír egyik oldalára szabad írni (25-28 sor/oldal, kb. 60-70 leütés/sor). A bekezdéseket sorkihagyás nélkül, első sorukat beljebb kezdve, a címeiket, az alcímeiket középre kérjük írni. A táblázatok sűrűbb gépelése megengedett, de az áttekinthetőség érdekében a túl sok oszlop és sor kerülendő.

A fentiek értelemszerűen vonatkoznak a *számítógépes szövegszerkesztővel* készített kéziratokra is. Amennyiben a kézirat és/vagy mellékletei (táblázat, diagram, rajz) szerkesztése számítógépes programmal készült, a jó minőségű nyomtatvány mellett kérjük a számítógépes anyagot floppy-n, vagy CD-lemezen is, vagy e-mailben (bkl.banyaszat@axelero.hu) beküldeni. A jó nyomdai minőség érdekében kérjük, hogy a diagramokat, fényképeket stb. *ne illesszék be*, vagy ha beillesztik is a szöveg közé, *külön, az eredeti fájl típusban* is adják meg! (Pl. Excel vagy kép-ill. rajzfájlok.)

B/ Hírek, tudósítások, egyebek esetében

1. Kérjük a hírt adó *nevét és címét, más forrásból* átvett hír esetében pedig annak *pontos megnevezését* (újság, folyóirat neve, a hír megjelenési ideje, címe, szerzője) megadni.
 2. A híryanagy *terjedelme* álljon arányban az esemény jelentőségével, és ne haladja meg az *1-2 gépelt oldalt*. Indokolt esetben (nagy rendezvény stb.) ettől el lehet térni.
 3. Idegen forrásból (pl. szakfolyóirat, napilap) származó hír másolatban, újságkivágásként is beküldhető, de a *beküldő jelölje* ki az általa megjelentetni javasolt szövegrészt. Külföldi lapokból átvenni javasolt hír esetén *nem fordítást* kérünk, hanem jól összefoglalt, *magyaros fogalmazású kivonatot*.
 4. A formai követelményekre az A/ pontban foglaltakat értelemszerűen kérjük alkalmazni.
- A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a beküldött anyag megjelentetéséről döntsön, a szükségesnek ítélt stiláris és formai javításokat, rövidítéseket elvégezze, de a megjelent anyagok tartalmáért nem felel.

Kéziratot, egyéb beküldött anyagot akár megjelenik, akár nem, nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza.

Felhívjuk tisztelt cikkíróink figyelmét, hogy az eddig küldött ún. „szerzői különlenyomatokat” a nyomdai és postázási változások miatt a továbbiakban nem áll módunkban küldeni, a most már A4-es, fűzött lapokból másolatok viszont könnyebben készíthetők. (Azon cikkíróinknak, akik esetleg nem tagjai egyesületünknek, egy-egy lappéldányt továbbra is küldünk.)

2004-től valamennyi lapunk a megjelenése után cikkekre bontva felkerül az internetre (elérhető az OMBKE honlapján: www.ombkenet.hu), tehát anyagaik ott is bármikor megtalálhatók.

A munkánkhoz nyújtott segítséget ezúton is köszönjük!

A szerkesztőség

Hazai hírek

A Nemzetközi Bányamérő Egyesület (ISM) 31. elnökségi ülése

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület a Bányamérő Szakcsoportján keresztül tagja a Nemzetközi Bányamérő Egyesületnek (ISM). Az ISM 2003. évi elnökségi ülését Magyarországon szerveztük meg 2003. december 7-11. között Miskolcon. Az ülés szervezésében a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kara, a Mátrai Erőmű Rt., a Lasselsberger Holding Kft., a Magyar Bányászati Hivatal, az OMBKE és a Szakcsoport vett részt.

Az ülés fakultatív programjaként december 7-én az Országházban tettünk látogatást azokkal a résztvevőkkel, akik Budapesten voltak. A nagy tetszést kiváltó látogatás után közösen utaztunk Miskolcra a résztvevőkkel.

Az ülést a Miskolci Egyetem Továbbképzési Központjában tartottuk meg 16 ország (Albánia, Ausztria, Ausztrália, Csehország, Egyesült Királyság, Kína, Lengyelország, Magyarország, Németország, Oroszország, Svájc, Svédország, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna, USA) részvételével. Az ülésen 7 magyar bányamérő, a vendégekkel együtt összesen 34 bányamérő vett részt. A nemzetközi ülésen az angol-német- orosz tolmácsolás fontos feladat volt, amelyben *Pikli Károly*, *dr. Szádeczky-Kardoss Gyula* és *dr. Graczka Gyula* (elnökségi tagságából adódó feladatai mellett) vettek részt.

Az ülés elején az OMBKE nevében köszöntöttem a résztvevőket, az Egyetem nevében *dr. Havasi István*, a Geodézia és Bányaméréstani Tanszék vezetője, valamint a Magyar Bányászati Hivatal nevében *dr. Esztó Péter*, a Hivatal elnöke üdvözölte az elnökségi ülést. Ezután *Yu Changxing* professzor, az ISM elnöke nyitotta meg az ülést.

A naponta tartott üléseken a következő fontosabb témákat beszéltük meg:

- Elfogadtunk több személyesét a tagországok elnökségi és munkabizottsági tagságában.
- Elfogadtuk a 2002. évi elnökségi ülés jegyzőkönyvét.
- Az 1. sz. munkabizottság vezetője *Prof. Axel Preusse* (Németország) és a 2. sz. munkabizottság vezetője *Prof. Vladislav Popov* (Oroszország) lett.
- Az elnökség meghallgatta a munkabizottságok beszámolóját. Az 1. sz. munkabizottságnak (oktatás, jog, történelem) nem volt vezetője, így ülése sem. *Dr. Graczka Gyula* a 3. munkabizottság (mérőműszerek, mérés, feldolgozás) és *Prof. Bernard Drzezla* (Lengyelország), a 4. sz. munkabizottság (közvetmozgás, bányakár) vezetője a Velenjében (Szlovénia), a 2. sz. munkabizottsággal közösen tartott ülésről számolt be. *Martin Vrabel* (Csehország), az 5. sz. munkabizottság (bányászat és környezete) részéről, a 2003. évi sikertelen szervezésről szólt.
- A vezetésemmel megalakult a kínai kongresszuson a fiatal szerzők kiemelkedő előadásainak díjazását elbíráló bizottság.
- Meghallgattuk az ISM honlapjáról szóló beszámolót (www.ism.rwth-aachen.de).
- *Shao Liangshan* és *Yu Changxing* beszámolt a XII. kongresszus előkészületeiről.
- Mivel Dél-Afrika képviselője nem volt jelen, két változatot (1) és (2) készítettünk a következő kongresszusok helyszínéről:
 - 2004. XII. kongresszus Kína, szeptember 20-27.
 - 2007. XIII. kongresszus Magyarország
 - 2010. XIV. kongresszus Dél-Afrika (1) vagy Németország (2)

2013. XV. kongresszus Németország (1) vagy Ukrajna (2)

2016. XVI. kongresszus Ukrajna (1) vagy ?
– Döntöttünk a következő elnökségi ülésekről:

2004. Kína

2005. Ukrajna

2006. Ausztria

2007. Magyarország

2008. Dél-Afrika (1) vagy Németország (2)

Az elnökség elfogadta a XIII. kongresszus előzetes programját, a szeptemberi, budapesti rendezését.

Tiszteleti taggá választottuk *Prof. Ranko Todorovic*-ot (Szlovénia).

Meghallgattuk az egyes tagországok beszámolóit hazájuk bányászatáról, bányamérők képzéséről, oktatásáról, egyesületi tevékenységéről.

Az elnökségi ülések mellett, december 8-án a résztvevők meglátogatták az egyetem Geodéziai és Bányaméréstani Tanszékét, este az elnökségi ülés részére *dr. Böhm József*, a Műszaki Földtudományi Kar dékánja adott fogadást, melyen *dr. Kovács Ferenc* akadémikus is megjelent.

December 9-én a Mátrai Erőmű Rt. markazi pihenőházában előadásokat hallgattunk meg az erőműről és a bányáiról, majd a finom ebéd után felkerestük a visontai külfejtést, a rekultivált területeket, az erőmű kénytelenítő berendezéseit és a bányamérési irodát. Este vacsora közben a táj boraival ismerkedtünk a farkasmályi Regélő Borházban.

December 10-én először az egyetem Földtani Tanszékét kerestük fel. Délután a Lasselsberger Holding Kft. látta vendégül az ülés résztvevőit, utána meglátogattuk a kft. Nyékládházi Kavicsbányáját. Este a Miskolc-Tapolcai Tavasarlangban volt fürdés.

December 11-én a program Miskolcon a Hermann Ottó Múzeum, az Ortodox Múzeum és Templom megtekintése volt. Utána elutaztunk a hollóházi Porcelán Múzeumot megnézni, majd este Tarcalon borkóstolós vacsora keretében volt a záró elnökségi ülés.

December 10-12. között az ISM 5. sz. munkabizottsága is tartott ülést, átfedésben az elnökségi üléssel. Az 5. munkabizottságnak több elnökségi tag is tagja, és többen az elnökségi ülés során érkeztek meg. A hivatalos ülés 12-én volt, ahol több előadás hangzott el, és megbeszéltük a munkabizottság további terveit.

Dr. Barátosi Kálmán

Dr. Graczka Gyula, dr. Barátosi Kálmán, dr. Bahman Randjbar, prof. Yu Changxing, prof. Axel Preusse, dr. Ralf Schulte a dékáni fogadáson

A szén-dioxid kibocsátás nemzeti elosztási tervének alapelvei

Az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezmény 1997-es Kyotói jegyzőkönyvében rögzítettek értelmében hazánk azt vállalta, hogy 2008-2012 között az üvegházhatású gázok (ezek között döntő mértékben a CO₂) kibocsátását 6%-kal csökkenti (a bázisév 1985-1987). Bár az egyezmény nem lépett hatályba, mert sem az USA, sem Oroszország nem ratifikálta, hazánk be kívánja és fogja tartani vállalt kötelezettségét, annál is inkább, mert az Európai Unió tagjaként már ránk is vonatkoznak az EU erre vonatkozó irányelvei.

Az irányelvek szabályai szerint 2005-től a kijelölt szektorok (pl. erőművek, olajfinomítók, vaskohászat stb.) létesítményei csak akkor bocsáthatnak ki a légkörbe szén-dioxidot, ha erre engedéllyel rendelkeznek. Az engedélyesek kibocsátási kvótákat kapnak.

Az elosztás országos, ágazati és vállalati szinten történik. Ami az utóbbit illeti, az adott cég megkapja az egy évre szóló kvótát. Az év elteltével el kell számolnia a kvótához tartozó mennyiséggel. Annyit kell visszaadnia, amennyit az évben konkrétan felhasznált, vagyis amennyi a tényleges kibocsátása volt a tárgyévben. Ha kevesebbet használt fel, mint a kvótája, akkor a maradékkal kereskedhet. Ha többet, akkor a szükséges mennyiségű kvótát meg kell vásárolnia. Ellenkező esetben bírságot fizet, egységenként – egyelőre – 40 eurót (egy egység egy tonna szén-dioxid kibocsátásnak felel meg). Az engedélyek kiadása és a kibocsátások figyelése a környezetvédelmi tárca feladata. Gondot jelent, hogy az első kiosztás három évre (2005-2008) vonatkozik, a 2012-ig érvényes kvótákat csak jóval később osztják ki.

A GKM 2004 júniusában hozta nyilvánosságra (honlapján keresztül) a Nemzeti Kiosztási Terv alapelveit, amelynek társadalmi vitája jelenleg is tart. A Bányászati Ágazati Párbeszéd Bizottság, a továbbiakban BÁPB (Ezen bizottságról lapunk olvasóit már tájékoztattuk.) ezt az anyagot 2004. július 16-án megtárgyalta Hatvani Györgynek, a GKM h. államtitkárának részvételével, és az alábbi állásfoglalást fogadta el:

A BÁPB feltétlenül fontosnak ítéli a CO₂ kvóták mielőbbi kiosztását, a széles körű szakmai egyeztetések során kifejtett vélemények elfogadásával. A rendező elv az kell legyen, hogy a villamosenergia-iparban a kvótahiány miatt termelési probléma ne következhessek be, és a hazai szilárd tüzelőanyag (lignitre) alapozott fejlesztések ne kerüljenek hátrányba, és ez az új beruházásokkal létrehozandó kapacitások kihasználhatóságát is biztosítsa.

A bizottság örömmel fogadta, hogy a villamosenergia-termeléshez szükséges CO₂ kvótákat a munkaadói és munkavállalói szervezetek szakmai észrevételeinek figyelembevételével az EU-nak leadandó anyag tartalmazza. Tudomásul vesszük, hogy a jelenlegi CO₂ kvóták csak 2005-2007 évekre érvényesek. Már most fontosnak tartja a BÁPB rögzíteni azonban azt, hogy mindent el kell követni annak érdekében, hogy a 2008-2012 közötti kvóták is biztosítsák a hazai szilárdásványi nyersanyagokra alapozott villamosenergia-termelést. Köszönettel nyugtáztuk, hogy a kormány minden tőle telhetőt elkövet ennek megvalósulásáért. A BÁPB is – a maga területén – felajánlja segítségét, és ennek megvalósítására kezdeményező lépéseket fog tenni.

A BÁPB 2004. július 16-i ülésén még tárgyalta a GKM által készített és honlapján megjelentetett „Az új magyar energiapolitika előkészítése” c. anyagról, melyről majd külön írásban számolunk be.

Dr. Horn János

Emléktábla avatása

Petőháza Önkormányzata *Fülöp József* geológus, az MTA r. tagja, egyetemi tanár halálának 10. évfordulója alkalmából 2004. április 16-án Petőházán, egykori lakóházánál emléktáblát avatott.

Az emléktáblát *prof. Klinghammer István*, az ELTE rektora avatta fel, az emlékeket Horváth Jenő, a Kertészeti Egyetem ny. egyetemi tanára elevenítette fel, aki mint Petőháza szülője volt az emléktábla elhelyezésének.

Petőháza Önkormányzata nevében Módos János méltatta *Fülöp József* kutatómunkájának helyi eredményeit.

Az ünnepség befejezése után koszorúzás, majd állófogadás volt.

Dr. Horn János

„Fülöp József” Emléktábla

Átadják a bányavagyont

Tegnap délutáni sajtótájékoztatóján *Kuncze Gábor*, az SZDSZ elnöke bejelentette, *Csillag István* gazdasági miniszter április 29-én aláírta azt a levelet, melyben a gazdasági tárca felhatalmazza a Szénbányászati Szerkezetátalakítási Központot arra, hogy Baranya érintett önkormányzataival kezdje meg a tárgyalásokat a bányavagyon ingyenes átadásáról.

Kérdésünkre válaszolva *Kuncze Gábor* elmondta, hogy a Mecseki Bányavagyon-hasznosító Rt. teljes vagyona kerül Pécs és Komló önkormányzatának tulajdonába az ingatlanokkal, üzletrészekkel és követelésekkel együtt.

A vagyon értéke mintegy 800 millió forint, melyből Pécs 660 millió, Komlót 140 millió illeti. Az elnök arról is szólt, hogy a KBSK ingatlainak átadása a Kincstári Vagyonigazgatóságon keresztül történik. A bányavagyon átadása nem országos, csak a mecseki bányavagyonra vonatkozik.

(Új Dunántúli Napló, 2004. május 7.)

Dr. Horn János

Lyukóbánya gazdát cserélt

Az amerikai érdekeltségű AES Borsodi Energetikai és Termelő Kft. június 1-jén átruházta a Lyukószén Bányászati Befektetési Kft.-re a bánya teljes vagyonát. A kft. ennek és némi készpénznek a fejében vállalta, hogy az üzem bezárása után elvégzi az ilyenkor szükséges, legalább félmilliárd forintba kerülő rekultivációs munkálatokat (HVG, 2004. január 10.). A megállapodás értelmében a bánya ez év szeptember végéig termel szenet, majd 2005 első negyedévében véglegesen lakatot tesznek rá.

Mint Szepessy Andrásról, a Lyukószén Kft. ügyvezetőjétől megtudtuk, még található a környéken szén, de kitermelésére nem lehet számítani, mert az ehhez szükséges előkészületekkel már évekkel ezelőtt leálltak az amerikaiak, és ezeknek az újramelezése milliárdokba kerülne. A lyukóbányai szén kéntartalma miatt környezetvédelmi okokból már csak néhány hónapig veszik át az erőművek, és a lakossági igény is csekély. Egyébként 2004 januárjától már a Lyukószén Kft. végezte a kitermelést bérüzemeltetés keretében, a magán-személyek tulajdonában lévő magyar cég jelenleg 250 embert foglalkoztat.

(HVG, 2004. június 11.)

Dr. Horn János

Energetikai konferenciák

A *Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen* 2004. május 17-én „Megújuló energiaforrások felhasználása, szakmapolitikai keretek és fejlődési lehetőségek Magyarországon és az EU-ban” címmel rendeztek konferenciát. A nyitóelőadást *L. Blanchard*, az European Renewable Energy Council igazgatója tartotta, melyben bemutatta a megújuló energiaforrások szakmapolitikai kereteit s piacfejlesztési lehetőségeit az EU-ban. Ezt követően magyar előadók előadásai hangzottak el, bemutató a megújuló energiaforrások helyzetét hazánkban, majd panel ülészakon mutatták be a megújuló energiaforrások fejlődését, a lehetőségeket és feladatokat Magyarországon.

A GTTSZ, a MTESZ és az ETE 2004. május 18-án „Magyarország energiaellátása az EU csatlakozás után” címmel rendezett konferenciát. *Horváth J. Ferenc* (Magyar Energia Hivatal) „Magyarország energiaellátása az EU csatlakozás után” – *dr. Gerse Károly* (MVM Rt.) „A villamosenergia-piac működése az EU csatlakozás után” – *Keresztes István* (MOL Rt.) „A gázenergiapiac működése az EU csatlakozás után” címmel tartottak előadást. Az előadásokat korreferátumok követték (Paksi Atomerőmű szerepe, gázszolgáltatás helyzete, energiakereskedelem, ipari fogyasztók helyzete) témákban.

Az *Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület* 2004. május 19-én „Villamosenergia-ellátásunk vitatott aktuális kérdései” címmel rendezett konferenciát. A konferencián a villamosenergia-ellátás kapacitás forrásai a következő tíz évben – a távhő és a liberalizáció – és a villamosenergia-ellátás hosszabb távú biztonsága (hitek, tévhitek) címmel hangzottak el előadások.

Dr. Horn János

Bányászgyermeknap Salgótarjában (május 30.)

Salgótarján-környék bányászmultja soha ne kerüljön feledésbe! Ezért nagyon sokat tesznek a Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet dolgozói, köztük a Bányászati Kiállítóhely nyugdíjas tárlatvezetői. Számukra nagyon fontos a hagyományok megőrzése.

A Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet vezetése többek között a Miniszterelnöki Hivatal támogatásából tudta megszervezni a gyermeknap rendezvényt. A szervezők elsősorban a városi peremkerületek volt bányászkolóniáit, iskoláit hívták meg, ahol azok a gyerekek tanulnak, akiknek szülei, nagyszülei bányászok voltak. Örömmel fogadták a megkeresést a hátrányos helyzetű családok is.

A helyi látogatókon kívül kétszáz vendég érkezett az ország különböző részéről: Jászságból, Gödöllőről, Bu-

Gyermeknap – Salgótarján 2004. május 30.

dapestről, dunántúli városokból is sokan jöttek. A gyermeknapon a négy százhatven vendég hetven százaléka gyermek volt.

A fő program a kiállítóhelyen látható fényképek, bányászszerszámok megtekintése után földalatti bánya látogatása volt. Közben a múzeum udvarán különböző kulturális műsorok szórakoztatták a gyerekeket.

A besztercei iskola színjátszói után Kata és Laca, a két bohóc nevette meg a kicsiket. Ezután a „római lejtakna” címmel a ceredi asszonykórus adott elő népdalokat és bányászdalokat.

Befejezőként a „Bányamúzeum gyermekszemmel” című rajzversenyre invitálták a tanulókat. A rendezők apró ajándékokról, egyéb figyelmességekről sem feledkeztek meg, és ezen a napon minden vendég ingyen kapta meg a névre szóló bányászdiplomát, amely a választott szakmát is feltünteti. A jelképes okmány egy sajátos emléktárgy, belső oldalán a bányászhimnusszal és a választott bányász beosztással.

A látogatók a köszönet mellett azt is elmondták, hogy máskor is szívesen visszajönnek.

Vajda István

Aranybánya a Velencei-tó mellett?

A Napi Gazdaság 2004. július 12-i cikke azonos cím alatt számol be arról, hogy a veszprémi bányakapitányságtól elvi kutatási engedélyt kapott a Velencei-tó melletti területen nemes- és színesfémérc kutatására egy angol tulajdonú vállalat. A hárommillió forint jegyzett tőkéjű, tavaly év végén létrehozott Eastmine Bányászati Kft. egy angol magánszemély, *Andrew Ronald McMillan Bell* és a Nagy-Britanniában bejegyzett St. Istvan Gold Plc. tulajdonában van.

A budapesti székhelyű Eastmine fő tevékenysége a cég-bírósi adatok szerint színesfémérc bányászata, de emellett máshová nem sorolt egyéb bányászattal, illetve nem fémessásványi termékek gyártásával is foglalkozik.

Dr. Horn János

Hírek Nógrádból

A Nógrád Megyei Múzeumi Szervezet május 1-jén „Bányász Majális” szervezett a „Bányamúzeum” udvarán.

A Nógrádi Történelmi Múzeum Bányászati Kiállítóhelye „Salgótarján város európai hozománya” az unióba lépés kapcsán. A város fejlődését a szénbányászat alapozta meg, és ez adta az ötletet a közös ünnepségre. A várost köszöntő

zenés ébresztő 9 órakor a „Bányamúzeum” udvarán ért véget. A nagy hagyományokkal rendelkező összevont Bányász és Kohász Fúvószenekar eljátszotta a magyar és az unió himnuszát, majd *dr. Kovács Anna*, a megyei múzeumi szervezet igazgatója üdvözölte a megjelenteket. *Dóra Ottó*, a Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke és *Pusztai Béla* országgyűlési képviselő, Salgótarján Megyei Jogú Város polgármestere mondtak ünnepi köszöntőt az uniós lépés tiszteletére.

Azt követően rövid kultúrműsor következett: a Pódium Stúdió, Bányász Kohász Dalkör, Akkord Fúvós Kisegyüttes, s végül a Ceredi Asszonykórus szórakoztatta a nívós műsorával a vendégeket.

A Bányász-Kohász Dalkör

Az udvaron felállított sátorban a hagyományos május elsejei vendéglátásról – sör, virsli – is gondoskodott a rendezőség. Ezen a napon a vendégek díjmentesen látogathatták a kiállítótermeket és a bányát. Aki a bányatúrát is meglátogatta, az egy emléklapot kapott saját nevére kiállítva, valamint tiszteletbeli bányász címet nyert.

A több mint ötszáz résztvevő véleménye szerint is a rendezvény a régi majálisok hangulatát idézte fel.

Vajda István

Liberalizációs szótár

Az EU-hoz való csatlakozásunk szükségessé teszi, hogy az újabb EU irányelvek figyelembevételével a liberalizált piacnak megfelelő energiapolitikát dolgozzon ki hazánk is. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium még 2003-ban megbízta a GKI Energiakutató és Tanácsadó Kft.-t egy olyan tanulmány elkészítésével, amely alapul szolgálhat egy hosszú távra szóló magyar nemzeti energiapolitika kidolgozásához. A tanulmány „Az új energiapolitikai koncepció alapkérdései (az állam szerepe a liberalizált energiapiacra)” címmel készült el. A GKM széles körű szakmai véleményezést tartott szükségesnek, ezért a tanulmány megjelent a GKM internetes honlapján (www.gkm.hu), várva az észrevételeket és javaslatokat. A február végéig beérkezett vélemények feldolgozása és összefoglalása alapján az átdolgozott anyag újból elérhető lesz a honlapon, amihez ismét hozzá lehet szólni.

A tanulmányban számtalan fogalom jelenik meg, a könnyebb tájékozódást segíti az alábbi „szótár”:

A villamosenergia-piac liberalizációja: A villamosenergia-piac – egyelőre részleges – megnyitása. Egyes fogyasztói csoportok számára az eddigi földrajzi monopóliumok megszűnhetnek, számukra szabadon megválasztható a villamos energia beszerzés forrása.

Elosztó hálózat: Közcélú hálózatnak minősülő, a villamos energia elosztására és a fogyasztói csatlakozó berendezésekhez való eljuttatás céljára szolgáló vezetékrendszer.

Engedélyes: A villamosenergia-ellátás valamennyi szereplője a Magyar Energia Hivatal által kiadott engedély alapján végzi tevékenységét. Létezik például villamos energia közüzemi szolgáltatására vonatkozó engedély vagy villamos energia elosztására vonatkozó engedély.

Fogyasztó: A villamos energiát végfelhasználás céljából vásároló természetes vagy jogi személy.

Feljogosított fogyasztó: Az a fogyasztó, aki az ún. feljogosítási rendeletben megállapított felhatalmazás szerint, saját döntése alapján, nem közüzemi szerződés keretében vásárol villamos energiát.

Közüzemi szolgáltatás: Az eddigi áramszolgáltatók által (a jövőben közüzemi szolgáltatási engedélyes) a közüzemi fogyasztó számára területi elv alapján, ellátási kötelezettség terhe mellett, hatósági árakon nyújtott villamosenergia-szolgáltatás

Regulátor – Magyar Energia Hivatal: Az együttműködő villamosenergia-rendszer felügyeleti szerve – szabályozási oldalról.

Rendszerirányítás: A villamosenergia-rendszer egyensúlyának biztosítása, ennek érdekében többek között üzemvitel, karbantartás, fejlesztés, rendszerszintű szolgáltatások nyújtása, nemzetközi kapcsolattartás.

Szervezett villamosenergia-piac: A villamos energia keresletet és kínálatot nyilvánosan meghirdetett módon, helyen és időben koncentrált kereskedelem.

Villamosenergia-kereskedelem: Villamos energia rendszeres és üzletszerű vásárlása és értékesítése (nem saját célra).

Menetrend: A piaci villamosenergia-kereskedés alapja, előre, negyedórás bontásban megadott villamos-teljesítményigény.

Mérlegkör: A piaci villamosenergia-kereskedelemhez kapcsolódó elszámolási egység. Az előre megadott menetrend és a méréssel megállapított tényleges terhelési görbe közötti különbség az ún. kiegyenlítő energia elszámolásának egyszerűsítésére jön létre.

A kiegyenlítő energia elszámolása a mérlegkör összesített menetrendje és összesített terhelési görbéje alapján történik.

Mérlegkör-felelős: A mérlegkör felelős képviseli a mérlegkört a rendszerirányító felé.

Dr. Horn János

A Magyarhoni Földtani Társulat választmányi ülése

A legrégebb magyar tudományos egyesület, a geológusok szakmai szervezete tartotta választmányi ülését 2004. június 9-én, Miskolcon. A rendezvény házigazdája az egyetem Műszaki-Földtudományi Kara volt. Az ország különböző részeiről érkezett harminc résztvevőt *dr. Böhm József* dékán köszöntötte, s bevezetőjében a kari oktatás jelenlegi helyzetét ismertette. *Dr. Tihanyi László* dékánhelyettes az oktatási struktúra átalakításának munkáiról számolt be. A földtani ágazatokkal foglalkozó négy tanszék vezetői a műhelyeikben folyó oktató- és kutató munkát ismertették. A látogatók megismerkedtek az új ásványtani gyűjtemény, illetve a tanszék korszerű műszerpark érdekességeivel.

Dr. Földessy János

Fűfélék az energetikában

2004. július 13-án, a Szarvasi Főiskolán került sor a Mezőgazdasági Kutató Fejlesztő Kht. és a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium által szervezett „Fűfélék energetikai és ipari hasznosítása” című, nemzetközi tudományos konferenciára.

Az EASTERN BIOFUELS AG „szituációs játék”-a

A nyitó előadást *dr. Janowszky János* fűnemesítő, a MKF Kht. igazgatója, a SZARVAS 1 energiatüzelő szabadalmaztatója tartotta, részletesen bemutatva a több mint tíz éve folyó kutatási munkák eredményeit. Az adatok – melyeket számos hazai és külföldi kutatóintézet, egyetem igazolt – egyértelműen bizonyítják a kedvező szárazanyag hozamot, fűtőértéket, átlagos anyagösszetételt és energiaköltséget. A SZARVAS 1 energiatüzelő nemcsak energetikai, ipari hasznosításra alkalmas, hanem környezetvédelmi, talajhasznosítási, agro-ökológiai és gazdaságossági szempontból is igen perspektivikus.

Az energiatüzelő iránti érdeklődést bizonyítja, hogy az országban már négy szervezet (Bóly, Budapest, Miskolc, Szarvas) foglalkozik az értékesítéssel, melynek eredményeiről *Varga Péter*, a Bólyi Mezőgazdasági Termelő és Kereskedelmi Rt. vezérigazgatója számolt be „Célok és eredmények, a SZARVAS 1 energiatüzelő gyakorlati hasznosítása” címmel. Elmondta például, hogy a PANNONPOWER Holding Rt. által megvalósítani tervezett 50 MW teljesítményű erőművi blokk alapanyag igénye évi 250-300.000 t energiatüzelő. A 2020 végéig szóló hosszú távú szerződés értelmében a bólyi integráció biztos, kiszámítható, hosszú távra tervezhető áruszállítási lehetőséget kap.

Két külföldi előadás is elhangzott. A svéd EASTERN BIOFUELS AG marketing- és műszaki igazgatói, *Roland Dunevas* és *Lenart Fredriksson* „Az energiatüzelő pellet bevezetése a skandináv piacra”, ill. az ARGE BIOGAS elnöke, *Walter Graf* „Biogáz előállítás a biomasszából” címen tartottak előadást.

Délután szakmai bemutatókra (energiatüzelő, betakarítási gépek, tüzeléstechnikai berendezések) került sor.

Dr. Horn János

Villamosenergia-piac konferencia

2004. június 15-16-án, nagy érdeklődés mellett zajlott le Budapesten az IIR (Institute for International Research – Nemzetközi Kutatások Intézete) által rendezett „A villamosenergia-piac kihívásai a további liberalizáció jegyében” c. konferencia. Aktualitását az adta, hogy 2004. július 1-jével újabb mérföldkőhöz érkezik a magyar villamosenergia-piac. A liberalizáció második ütemével valamennyi nem lakossági fogyasztó számára megnyílik az energiapiac, amely fontos momentuma az árampiaci verseny továbbfejlődésének. Ugyanakkor az EU csatlakozás – és ebből adódóan a közösségi irányelveknek való megfelelés – is további feladatok elé állítja az energiapiaci szereplőket.

2004 januárjában az árampiacon 56 cég volt jelen, 83 fogyasztási helyen, 6,4 TWh cserélt gazdát, ezt a forgalmat 18 kereskedő intézte.

A konferencián 20 előadás hangzott el, az előadások „mappája” megrendelhető az IIR címen (1087 Budapest, Kerepesi út 27/a).

Dr. Horn János

Új bányászati kiállítás Gánton

A Fejér megyei Bauxitbánya Vállalat által 1976-ban – a hazai bauxitbányászat megindulásának 50. évfordulóján – alapított, majd a Magyar Alumíniumipari Múzeum által kezelt gánti bauxitbányászati múzeumot 2004-ben átvette a Központi Bányászati Múzeum. A korábbi kiállítást felújították, és 2004. július 1-jén megnyitották a – most már – Központi Bányászati Múzeum Balás Jenő Bauxitbányászati Gyűjtemény „Bauxitbányászat Magyarországon 1914-1990” című állandó kiállítását.

A kiállítást Bircher Erzsébet múzeumigazgató köszöntője után Hegedűsné dr. Koncz Margit veszprémi helyettes bányakapitány nyitotta meg, majd a megjelent igen szép számú érdeklődő részére Horváth József múzeumigazgató helyettes, a kiállítás fő rendezője tartott avatott tárlatvezetést.

A gyűjtemény felújítása a Nemzeti Kulturális Örökségvédelmi Minisztérium, a Bakonyi Bauxitbánya Kft., Gánt Község Önkormányzata és a Magyar Bányászati Hivatal támogatásával valósulhatott meg.

A közvetlenül a volt bagolyhegyi bauxitlencse – ma földtani bemutató park – mellett lévő, földalatti bányavágatokban berendezett kiállítás a magyar bauxitbányászat történetét, technológiáját, eszközeit valóságos környezetben mutatja be.

PT

A kiállítás megnyitója

A bányászat Eötvös Loránd-díjai

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa kiemelkedő ipari és mezőgazdasági tevékenység elismerésére 1973-ban alapította az Eötvös Loránd-díjat azon műszaki, mezőgazdasági, közgazdasági szakemberek részére, akik népgazdasági szempontból jelentős új termékek előállítását vagy új eljárást dolgoztak ki, új létesítmény megvalósításában vagy létesítmények magas színvonalú üzemeltetésében jelentős alkotó, irányító, szervező tevékenységet fejtettek ki.

A rendelet 2001-ben ill. 2003-ban történt módosítása szerint a díj „...az ipar, a bányászat, az energetika, a szabványosítás, a mérésügy, a minőségügy és az atomenergia biztonsága érdekében végzett kimagasló tevékenység, illetve az életmű elismeréséért adományozható. Évente általában 20 személy kaphatja meg.”

A díjat alapításától (1974-ben történt első ízbeni adományozásától) kezdődően a szilárdásvány bányászatban dolgozók közül az alábbiak nyerték el:

1974

Monos János igazgató – Borsodi Szénbányák
Dr. Trethon Ferenc főosztályvezető Nehézipari Minisztérium

1975

Dr. Szirtes Lajos osztályvezető Mecseki Szénbányák
Vass László igazgatóhelyettes Oroszlányi Szénbányák

1976

Martinkó Mátyás igazgató Várpalotai Szénbányák

1977

Lévai Tamás főosztályvezető Nehézipari Minisztérium
Dr. Tamásy István vezérigazgató-helyettes Magyar Szénbányászati Tröszt

1978

Mátrai Árpád igazgatóhelyettes Mecseki Ércbányászati Vállalat
Dr. Simon Kálmán főosztályvezető Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság

Szepeshegy István igazgatóhelyettes Bakonyi Bauxitbánya Vállalat

1979

Czipper Gyula főosztályvezetőh. Nehézipari Minisztérium
Dr. Faller Gusztáv főosztályvezetőh. Nehézipari Minisztérium
Garamvölgyi János igazgató Mecseki Szénbányák

1980

Elekes András vezérigazgató-helyettes Magyar Szénbányászati Tröszt

1981

Győry Sándor igazgató – Mátraaljai Szénbányák
Sohyos András műszaki igazgató-h. – Tátabányai Szénbányák

1982

Kerekes Jenő igazgató Bányászati Aknamélyítő Vállalat
Dr. Horváth László főosztályvezetőh. Ipari Minisztérium

1983

Dr. Balogh Béla vezérigazgató-helyettes Borsodi Szénbányák

1984

Dr. Kovács István osztályvezető Ipari Minisztérium
Nyilassy Ferenc gazdasági igazgató Bányászati Aknamélyítő Vállalat

1985

Dr. Bodrogi Jenő elnökhelyettes Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség

Gehardt János bányászati igazgató Magyar Alumíniumipari Tröszt

Szebényi Ferenc vezérigazgató Központi Bányászati Fejlesztési Intézet

Dr. Tóth István vezérigazgató Dorogi Szénbányák

1986

Dr. Pera Ferenc vezérigazgató Veszprémi Szénbányák

1987

Mező Bama vezérigazgató Országos Érc- és Ásványbányák

1988

Varga Albert vezérigazgató Oroszlányi Szénbányák

1994

Dr. Kovács Ferenc egyetemi tanár Miskolci Egyetem

2001

Rezessy Géza főosztályvezető Magyar Geológiai Szolgálat

2003

Dr. Farkas István főigazgató Magyar Geológiai Szolgálat

A fentiekén kívül az olaj- és gáziparban 15-en nyerték el a kitüntetést 1974-1994 között. (A 2004-ben átadott díjakról pedig 2004/1. számunkban adtunk tájékoztatást. – a szerk.)

Kutató munkám (Országos Levéltár, Országgyűlési Könyvtár, korabeli újságok) során kiemelten az 1974-1990-es évekből bizonyára számtalan dokumentum nem került elő, vélhetően az én hibámból. A névsor így hiányos lehet, a kimaradtaktól már előre elnézést kérek.

A díjalapítás 30. évfordulója alkalmából készített összeállításom célja nem csak tisztelgés a kitüntetettek előtt, hanem egyben kérés is, hogy a hiányosságaira hívja fel a figyelmet, és a következő alkalomra – például a 35. évfordulóra – egy hiteles összeállítás készülhessen.

Dr. Horn János

Tisztelt Olvasóink!

Felhívjuk internettel rendelkező olvasóink, partnereink figyelmét, hogy a

BKL Bányászat e-mail címe 2004. július 1-jétől megváltozott!

ÚJ CÍMŰNK: bkl.banyaszat@axelero.hu

Ugyanekkor a postafiók mérete is megnövekedett, így nagyobb anyagokat (fényképek, rajzok stb.) is tudunk fogadni, de kérjük az esetlegesen 2-3 Mb-nál nagyobb anyagok több küldeményre bontását. E-mail címünkre is, postai címünkre is várjuk tisztelt olvasóink, íróink észrevételeit, híreit, cikkeit! A korábbi cím (podtibor@axelero.hu) továbbra is él, így minden elküldött levelet megkaptunk eddig is, és a következőkben is biztosan megkapunk, de kérjük az új cím használatát.

Podányi Tibor felelős szerkesztő

Gyászjelentés

Nagy Imre építő üzemmérnök 2004. júniusban, életének 47. évében Oroszlányban elhunyt.

Dr. Perschi Ottó okl. bányamérnök 2004. júniusban, életének 80. évében Veszprémben elhunyt.

Csikós Gyula okl. bányamérnök 2004. júniusban, életének 71. évében Várpalotán elhunyt.

Dr. Szabó László okl. bányamérnök 2004. július 9-én, életének 78. évében Pécsen elhunyt.

Szalók Imre bányatechnikus, 2004. augusztus 14-én, életének 82. évében Szombathelyen elhunyt.

Szilvási Lajos okl. vegyészmérnök 2004. augusztus 9-én, életének 57. évében Veszprémben elhunyt.

Körtvélyesi Géza villamos üzemmérnök, 2004. szeptember 19-én, életének 67. évében Pásztón elhunyt.

Benyó István okl. bányamérnök 2004. szeptemberben, 70 éves korában Budaörsön elhunyt.

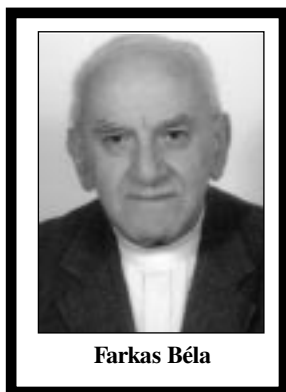
Dr. Gyuranecz Vince okl. bányamérnök jogász 2004. szeptember 20-án, életének 79. évében Budapesten elhunyt.

Medve István bányaiipari technikus 2004. szeptember 30-án, életének 70. évében, Rákóczi falván elhunyt.

(Tagtársaink életútjáról későbbi lapszámunkban fogunk megemlékezni.)

Farkas Béla (1928–2004)

Szomorú szívvel, megrendülve vettük tudomásul a hírt, hogy 2004. február 11-én váratlanul elhunyt Farkas Béla aranyokleveles földmérőmérnök, hites bányamérő, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Bányamérő Szakcsoport intézőbizottság tagja.

Farkas Béla Győrszentmártonban – mai nevén Pannonhalmán – született, 1928. december 5-én. Középiskolai tanulmányait Pápán végezte. 1949-ben nyert felvételt a Soproni Műszaki Egyetem Földmérő mérnöki karára, ahol diplomáját 1953-ban szerezte meg.

Első munkahelye a *MASZOLAJ Rt.*-nél volt, ahol egy szeizmikus mérőcsoport vonalkitűzői és bemérői munkáit látta el. 1957-től 17 éven át a *Bányászati Kutató Intézetben* dolgozott, munkaterülete a kőzetmozgás, bányakár volt. 1974-ben az akkor szerveződő *Magyar Szénbányászati Tröszt*höz hívták a szénbányászat bányakártalanítási ügyeinek koordinálására. Később átszervezés során, ugyanazon a helyen, az Egyesült Magyar Szénbányáknál dolgozott hasonló munkakörben.

1988. december 5-én nyugdíjba vonult. Nyugdíjasként a *Nagykátai Városgazdálkodási Szervezet* homokbányájának volt felelős műszaki vezetője 2002 októberéig.

Szakmai pályafutásának legfontosabb eredményei a kőzetmozgások és bányakárok vizsgálatában, értékelésben végzett munka, a bányakárok rendezésében végzett állami feladatok ellátása, az *OMBKE Bányamérő Szakcsoport* alapításában és működtetésében végzett munka, valamint 1972-ben a Nemzetközi Bányamérő Egyesület (ISM) II. Konferenciájának megszervezésében való részvétel volt.

Munkásságát több hazai kitüntetéssel ismerték el.

Az *OMBKE*-nek 1963-tól volt tagja, a *Mikoviny Sámuel Emlékérem* (1989) és a 40 éves tagságért járó *Sóltz Vilmos Emlékérem* tulajdonosa, a Bányamérő Szakcsoport egyik alapítója, majd 1966-tól 1975-ig és 1981-től 1985-ig titkára, továbbá 1985-től 1989-ig egyik alelnöke majd haláláig az intézőbizottság tagja volt.

A Magyar Bányamérő Alapítvány egyik alapítója volt, ugyancsak külső tagja volt a Magyar Bányászati Hivatal hites bányamérő minősítő bizottságának.

A Bányamérő Szakcsoport a 17 évi aktív vezetőjeként végzett munkáját a „*Tiszteletbeli hites bányamérő*” cím adományozásával ismerte el.

Budapesten, 2004. március 4-én, rokonai, barátai és kollégái a református vallás szertartása szerint kísérték utolsó útjára a Fasori Református Plébánia urna temetőjében. Ravatalánál *dr. Barátosi Kálmán*, a Szakcsoport elnöke, a soproni évfolyamtársak nevében pedig *Bérces Józsefné Szikszai Rózsa* mondott búcsúbeszédet. Az urna elhelyezése után a gyászolók a Bányász Himnusz éneklésével mondtak utolsó Jó szerencsét!

Dr. Barátosi Kálmán

Tátrai József (1921–2004)

2004. július 27-én Ózdon elhunyt *Tátrai József*, a Borsodi Szénbányák nyugdíjasa.

1921. február 9-én született Ózdon, itt végezte elemi iskoláit, majd Putnokon járt polgáriba. Ezt követően Szegeden a Felső Ipariskolában szerzett oklevelet. Első és utolsó munkahelye is a bányászat volt, az ózdvidéki szénbányáknál dolgozott nyugdíjazásáig.

Bányamérő volt a szó igazi értelmében, e területen megbecsült munkát végzett, pontos, kiváló tevékenységéért számos elismerésben részesült. A *Rima-Murányi bányáknál* önálló mérési rendszerben dolgoztak, és az országos rendszerbe kapcsolásoknál, az önálló háromszögelési rendszerek összekapcsolásánál helyismeretét, pontosságát, lelkiismeretességét kiválóan kamatoztatta. Az 1960-as években az *Ózdvidéki Szénbányászati Tröszt Bányamérési Osztály* vezetőhelyetteseként közreműködött az aknák ellenőrzésében, azok országos rendszerbe kapcsolásánál, az aknák mélységmérésénél. Szakmai tevékenysége kiterjedt még a műszerek javítására is, amit nagy hozzáértéssel végzett munkaköri kötelességén túl. Munkatársai, beosztottjai szerették mindnyájunk „Jósi bácsi”-ját.

1974-ben a két borsodi szénbánya vállalat összevonásakor Farkaslyukban maradt a bányamérési csoport vezetőjeként, és innen is ment nyugdíjba.

Munkáját számos kitüntetéssel ismerték el, többek között megkapta a *Bányász Szolgálati Érdemérem* mindhárom fokozatát.

Az OMBKE-nek 1962-től tagja, a rendezvények aktív résztvevője, a *Sóltz Vilmos Emlékérem* tulajdonosa.

Hamvasztás előtti búcsúztatására 2004. augusztus 4-én került sor az ózdi Vasgyári-temetőben. A római katolikus egyház szertartása szerinti búcsúztatáson Nyerges Andor kollégánk méltatta életútját. Emlékét megőrizzük, nyugodjon békében. Utolsó Jó szerencsét!

Lóránt Miklós

Bucsi József (1934–2004)

Egy kiváló bányamérnöktől, a Bányászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezet aktív tagjától, *Bucsi József* okl. bányamérnöktől búcsúztunk 2004. július 5-én a Rákoskeresztúri Új Köztemetőben.

Bucsi József 1934-ben született egy Borsod megyei kisközségben, Fulókércsen. A négy polgári elvégzése után kereskedelmi középiskolában érettségizett 1952-ben, és még abban az évben megkezdte tanulmányait a R.M. Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karán. A Kar hallgatói abban az időben harmadik évtől Sopronban folytatták tanulmányaikat, így bányamérnöki oklevelét 1957-ben, Sopronban vehette át.

Szakmai munkáját diplomájának átvétele után a *Szénbányászati Földkotró Vállalat* Sajólászlófalvai külfejtési üzemében kezdte, ahol hamar felfigyeltek a kiváló elméleti és gyakorlati felkészültségű bányamérnökre, és rövidesen a Szeles aknai külfejtés üzemvezetőjének, majd a *Sajóvölgyi Bányaiüzem* biztonsági vezetőjének nevezték ki.

1961-ben áthelyezését kérte az *Országos Érc- és Ásványbányák Mátrai Bánya és Előkészítő Mű* egri üzeméhez, ahol öt évet töltött el különböző vezető beosztásokban.

1966-ban Budapestre költözött, és a *Bányászati Tervező Intézetben* mint tervezőmérnök számos bányászati beruházás tervezésében vett részt. Ismét felfigyeltek kiváló szakmai tudására és a Nehézipari (később Ipari) Minisztérium kikérésére 1972-től a Beruházási Osztályon dolgozott 1990-ben történt nyugdíjba vonulásáig.

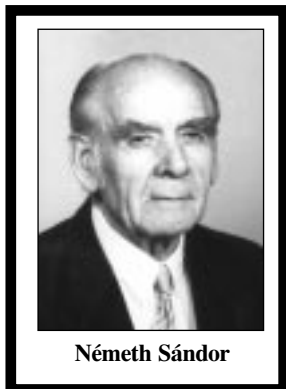
Munkáját számos kitüntetéssel ismerték el, így megkapta a *Nehézipar Kiváló Dolgozója* (kétszer), a *Bányász Szolgálati Érdemérem* ezüst és arany fokozatát, és a *Szolgalati Érdemérem kormánykitüntetés*, ezenkívül két alkalommal részesült miniszteri dicséretben.

A szóró parcella ravatalánál *Horváth Károly* az alábbi szavakkal fejezte be beszédét: „Búcsúznunk Tőled az OMBKE Bányászati Szakosztály Budapesti Szervezete, valamint évfolyamtársaid, szerető barátaid és egykori munkatársaid nevében. Lélekben velünk maradsz továbbra is, mert az ismert mondás szerint csak az hal meg, akit elfelejtnek. Mi, barátaid, amíg élünk, sohasem felejtünk el. A bányászok hagyományos gyönyörű köszöntésével búcsúznunk Tőled Jóskám, és utoljára mondjuk Neked: „Jó szerencsét!”

Dr. Horn János

Németh Sándor (1922–2004)

Megdöbbenéssel vettük a hírt, hogy *Németh Sándor*, az Oroszlányi Szénbányák volt gazdasági igazgatója 2004. május 22-én eltávozott az élők sorából.

Németh Sándor 1922. szeptember 8-án, Tatabányán született bányászcsaládban. Az elemi népiskolát is itt végezte, majd Felsőgallán kijárta a négy polgárit. Az igyekvő, szorgalmas fiú 1938-ban a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. tatabányai XI-es akna irodájában kezdte munkáját, a könyvelőségen.

1943-ban behívták katonának, majd a keleti harctérre került. Itt fogságba esett, ahonnan 1947-ben jöhetett haza. Munkáját a XI-es aknán folytatta, mellette tanult, és megszerezte az okleveles számvizsgáló diplomát.

A fiatal, jól képzett szakembert csakhamar a *Pénzügyminisztériumba*, majd a *Nehézipari Minisztériumba* hívták, ahol a hazai szénbányák gazdasági munkáját ellenőrizte, felügyelte és koordinálta.

1957-ben, az *Oroszlányi Szénbányák Vállalat* megalakulásakor kinevezték a vállalat főkönyvelőjének. Feladata volt az újonnan megalakult vállalat adminisztratív és gazdasági szervezetének felállítása, működésének elindítása, majd vezetése. Ezt a munkát végezte 1982-ig, nyugdíjazásáig. Németh Sándor nagy gondot fordított munkatársai oktatására, képzésére, sok fiatal szakembert vezetett be ebbe a munkába. Türelmes, jó vezető, jó kolléga volt.

Szakmai munkája mellett, a gyarapodó és fejlődő Oroszlány város politikai és társadalmi munkájába is aktívan bekapcsolódott. A város Hazafias Népfrent szervezetének vezetésében, a TIT városi szervezetében nagy odaadással dolgozott. Oroszlány Város Tanácsában négy évig volt tiszteletbeli elnökhelyettes. Társadalmi tevékenységét nyugdíjazása után is folytatta.

Mind hivatali, mind társadalmi munkáját több kitüntetéssel ismerték el. Megkapta a *Béke Érdemrend Kék Keresztjét*, többször részesült *Kiváló Dolgozó* kitüntetésben. Különböző munkák elismeréseként számos elismerő oklevelet kapott. 1996-ban *Oroszlány Város Díszpolgárává* választották.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Oroszlányi Szervezetének 1959 óta aktív tagja.

Németh Sándor eltávozásával nagy veszteség érte a családot, a volt munkatársakat és a várost. Hamvasztás utáni búcsúztatóján sok barátja, tisztelője kísérte utolsó útjára, és miközben az Oroszlányi Bányász Fúvószenekear a Bányász Himnuszt játszotta, mondott utolsó Jó szerencsét.

Kőbányai Ferenc

Egy elfeledett érmünk

2002-ben *Kanizsai Józsefnek*, a tapolcai csoport volt elnökének halálakor került a kezembe az az igen szép kivitelű emlékérem, mellyel Őt az OMBKE Bányászati Szakosztálya tüntette ki 1985-ben. Az érem szakszerű leírása és fényképe is megtalálható a Magyar Bányászat Évezredes Története III. kötetében (p. 335.). Mivel ez a kiadvány nem áll minden tagtársunk rendelkezésére, részleteket közlünk a leírásból, és fényképen bemutatjuk az érmet:

Az érem anyaga öntött bronz, átmérője 68 mm, az előlap pereme patinázott, közepé natúr, az egész lakkozott. Az érem alkotója ismeretlen.

Az előlap peremén lent felirat: Dr. GEORGIUS AGRICOLA, fent 1494-1555, a peremen gótikus díszítés két oldalt nőalakokkal. Középen Agricola szakállas mellképe, fején barettel.

A hátlap sima, csiszolt, vésett felirat öt sorban: /OMBKE / Bányászati Szakosztály / A KITÜNTETETT NEVE / 1980-1985 / egyesületi munkáért/

A Bányászati és Kohászati Lapoknak az OMBKE megalapításának 110 éves évfordulójára kiadott 2002. évi különszáma (megjelent 2004 januárjában) nem

említi ezt az egyesületi érmet – talán mert csak egy szakosztályhoz kötődik –, így az érmmel kitüntetettek listáját sem tartalmazza. A BKL Bányászat 1985. ill. 1986. évi évfolyamaiban nem találtam nyomát sem az érem alapításának, sem a kitüntetetteknek. Ismereteim szerint Benke István, Kanizsai József és Mátrai Árpád tagtársaink kaptak Agricola-érmet:

Kérem, ha valaki tud más érmesről is, értesítse lapunkat, hogy a névsort kiegészíthessük.

Podányi Tibor

Külföldi hírek

Az energiatermelés és -fogyasztás irányai

Az IEA (Internationale Energie Agenbur) 2003-ban a World Energy Outlook prognózisa alapján az energetikában szükséges beruházásokról tanulmányt készített. A tanulmány szerint a 2030-ig szükséges beruházás nagysága 16 millió USD. Ezen beruházási összeggel el lehet érni az ellátás növelését, meglévő, valamint a jövő ellátási berendezéseinek pótlását, amelyek a tervezési időszakban (2030-ig) kimerülnek, vagy pedig az elévülés miatt kiesnek. A becslés a World Energy Outlook 2002-es referenciájára épül fel, melynek következtében a világ energiapiaca a következő 30 évben a jelenleginek kétharmadával bővül. Ez megfelel évi 1,7%-os növekedésnek.

Az energiafogyasztás fejlődése

Energiahordozó	2002	2010	2020	2030	%/év
	millió t, SKE				
Olaj	5037	6006	7147	8241	1,6
Szén	3429	3860	4469	5151	1,4
Földgáz	3263	3991	5044	6004	2,4
Magenergia	1006	1076	1027	1004	0,1
Vízenergia	317	391	467	523	1,6
Egyéb megújuló	1580	1889	2116	2361	3,3
Összesen	14632	17313	20270	23284	1,7

A fosszilis energiahordozók között a földgáz termelésének növekedése a legnagyobb (2,4%/év). 2002-ben a széntermelés megelőzte a földgázét, 2010-ben nagyjából azonos a két energiahordozó termelése, 2030-ban a földgáz termelése már lényegesen nagyobb. A világ széntermelésének növekedése 1,4%/év. Az olajtermelés növekedése 1,6%/év, 2030-ban a termelés nagysága 8 000 millió t SKE-nél nagyobb. A magenergia termelésének növekedése 0,1%/év.

A megújuló energiahordozók relatív éves termelés növekedése 3,3%, tehát a legnagyobb. A termelés nagysága az atomenergia termelésénél nagyobb, de a fosszilis energiahordozók termelését nem éri el.

Hazánkban az atomerőművek termelésének 20-30 évvel való meghosszabbítását tervezik, amit helyénvalónak tartunk. 2025-re több földgáz-erőművet szükséges építeni, továbbá szénerőmű létesítendő Bükkábrány térségében. Ezek a kimerülő paksi atomerőmű pótlását szolgálják. A lemaradás miatt a megújuló energiák termelésére is nagyobb odafigyelés szükséges.

Dr. Pethő Szilveszter

Szén-dioxid emisszió

Az Egyesült Államokban a villamos áram több mint 50%-át szénbázison állítják elő. A széntüzelésű erőművek szén-dioxid emissziója – a New York Times becslése szerint – évente 2,3 milliárd tonnát tesz ki. Figyelemre méltó az is, hogy az USA CO₂ kibocsátása 1990 óta 20%-kal növekedett.

(Energia, 2004. április, p. 12.)

Dr. Horn János

EMCEF konferencia a bányászat jövőjéről

„A Monetáris Unió, az új tagállamok csatlakozása, valamint a globalizáció hatalmas kihívást jelent Európa számára. Ez nem hagyhatja érintetlenül a szakszervezeti mozgalmat sem: a szakszervezeteknek meg kell találniuk azokat a módszereket, amelyekkel a legeredményesebben tudják képviselni tagjaik érdekeit az Európai Unióval és a munkáltatókkal szemben.” Ezeket a mondatokat olvashatjuk az EMCEF (az Európai Bánya-, Vegyi- és Energiaipari Szövetség) honlapján. Ezeknek a gondolatoknak a jegyében rendezett az európai szervezet egy sor tanácskozást a közelmúltban a most csatlakozó országokat érintő kérdésekről: 2001-ben Prágában a bányavidékek szerkezetváltásáról, 2003 tavaszán Bukarestben a fenntartható fejlődés bányászatot érintő szociális szempontjairól, és 2004 áprilisában Elzászban a tájékoztatásnak és konzultációnak a bányászat jövőjét meghatározó kérdéseiről, amelyen az EU régi és új tagjai egyaránt képviseltették magukat.

A konferenciát egy munkacsoport készítette elő, amelyben az EU új tagjait Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke képviselte. A konferencia előkészítéséhez tartozott egy felmérés is, amelyet a francia Syndex intézet végzett néhány országban, köztük Magyarországon is. A konferencia első napján a felmérés alapján készült tanulmányt ismertették a kutatók, majd az érintett országok képviselői kaptak lehetőséget arra, hogy kiegészítsék az elhangzottakat. Rabi Ferenc nagy érdeklődéssel kísért előadásában egy sor konkrét adat segítségével mutatta be a magyarországi bányászat és energiaipar helyzetét és perspektíváit.

A következő két napon a résztvevők félnapos blokkokban tárgyalták meg a szakértői előadásokat követően a bányászat jövőjének olyan fontos kérdéseit, mint az EU környezetvédelmi és szociális törvényalkotása, a strukturális alapok nyújtotta lehetőségek, vagy a nyersanyag kitermelő ágazat helyzete a csatlakozó országokban. Az utolsó nap délutánján Rabi Ferenc elnökletével foglalták össze a résztvevő szociális partnerek és szakértők a konferencia tanulságait, és vázolták fel a közeljövő feladatait.

Dr. Horn János

Új erőmű Törökországban

Az elmúlt évben üzembe helyezték az iskendruni öbölben az új 1200 MW teljesítményű széntüzelésű erőművet. A másfél milliárd dollár értékű erőmű az ország villamos energia igényének 8%-át fogja kielégíteni. A Törökországban beépített teljesítmény 2001-ben 28 000 MW-ot tett ki, és 2010-ig évente 3 000 MW új kapacitás belépésével számolnak, ami évente 4 milliárd dollár beruházást tesz szükségessé a villamosenergia-szektorban.

Az Iskendruni Erőmű környezetvédelmi céljai:

	Iskendruni Erőmű	Töröko. megeng. max.	Világbanki megeng. értékek
NO _x (mg/Nm ³)	650	800	650
SO ₂ (mg/Nm ³)	400	1000	2000
CO (mg/Nm ³)	250	250	nincs adat
Szilárd részecskék (mg/Nm ³)	50	150	50

(Forrás: PEI)

Dr. Horn János

Délkelet-Ázsia egyik legnagyobb beruházása: szénerőmű

Malajziában épül a Tanjung Bin Erőmű három, egyenként 700 MW-os, feketeszen-tüzelésű egysége. A 2 100 MW-os erőmű építésére japán konzorcium vállalkozott, mintegy 1,5 Mrd USD összegért. Természetesen kénmentesítő is épül a blokkokhoz.

Az egységeket tengervíz hűti, a szenet hajók szállítják. A helyi széntér 45 napra tartalékol. A villamos energiát 275 kV-os és 500 kV-os távvezetéken szállítják el. A pénzügyi szerződést 2003 novemberében írták alá, és az egységek üzembe helyezésének határideje: 2006 augusztusa, 2007 februárja és 2007 augusztusa.

Modern Power System, 2004. január, p. 19-20.

Dr. Horn János

Csehország új atomerőműveket tervez

Csehországban bemutatták a következő 30 évre szóló energiakonceptiót. A hat variáns közül az ún. „zöld variáns” lesz a valószínű nyertes, amely többek között új atomerőműblokkok építését is tartalmazza. E szerint a variáns szerint egy ún. áram-mixet kell kiépíteni. Ebben megszüntetnék a barnaszén kitermelésére vonatkozó korlátozásokat, a megújuló energiaforrásokat ösztönzik, és két új nagy atomerőmű építését javasolják. A javaslatokat a kormány elé terjesztik, majd egy országos részletes analízis és vita következik..

Bulletin 2004/2

Dr. Horn János

Rajna-menti lignit külfejtés

A külfejtéses bányaiüzem éves termelése 100 Mt lignit, amit az ide telepített 10.000 MW-os villamos erőművek tüzelnek el, melyek évi 72 TWó villamos áramot állítanak elő, ami a Német Szövetségi Köztársaság energia igényének 13%-a. A bányaiüzem költség megoszlása: energia 8%, értékcsökkenés 15%, üzemeltetés 41%, karbantartás 36%. A karbantartási költségeken belül a legnagyobb tételt a jövesztőgépek (36%) képviselik, amit a szállítószalagok (18%), majd a vasúti szállítás (10%) követ. A költségek csökkentését a jobb szervezéssel és felvilágosítással, valamint az alkalmazottak felelősségének szigorításával tervezik elérni.

Mining Magazine 2002. december

Bogdán Kálmán

Szivattyú abrazív iszapokhoz

A Sulzer Pumps új gyártmánya megoldást jelent pl. az erősen koptató timföldiszap szivattyúval történő szállítására. A hagyományos szivattyúk 2-3 hónapos élettartamával szemben 30 hónap üzemidőt tudtak elérni.

Az egyik újítás a 650 HB keménységű króm ötvözet szivattyúház, a másik a kettős csuszógyűrűs tömítés külső nyomású tömítő folyadékkel. Az esetek több mint 60 %-ában ugyanis a tömítések hibája okozza a szivattyúk tönkremenetelét, ezért ennek a „gyenge pontnak” a kiküszöbölése hozta a legnagyobb eredményt. Ezen WPP típusú szivattyúk alkalmasak más szennyezett, korrodáló, koptató hatású anyagok, valamint kaolin és mésziszap szállítására is.

Mining Magazine 2003. november

Bogdán Kálmán

Gumiabroncsok élettartamának növelése

A járműkerék specialista RIMEX új rendszert fejlesztett ki a gumiabroncsok élettartamának növelésére, ami a külfézési költségek jelentős csökkenését és a biztonság növelését eredményezheti. A rendszer *folyamatosan érzékeli, és a vezetőfülkében kijelzi* a gumiabroncsok hőmérsékletét és nyomását. A fedélzeti számítógép által gyűjtött adatok más számítógépre áttölthetők és elemezhetők, elősegítve ezáltal a gumik és a felük folyamatosan megfelelő állapotban tartását, karbantartását.

World Mining Equipment hírlevél 2004. 07. 26.

PT

Vasérc pelletező művet épít Kínában a Metso

A Metso Minerals egy rostélyos kemencés pelletezőt épít Wuhan város mellett a kínai Wuhan Vas és Acél vállalatcsoporthoz (WISCO). A kapacitás növeléssel a pelletező mű a legnagyobb lesz Kínában. Az éves termelési kapacitás 2005-től 5 Mt kiváló minőségű vasérc pellet lesz, amihez 20 % magnetites és 80 % hematitos ércet használnak fel. A berendezés szállítása magába foglalja a tervezést és a szerviz szolgáltatást is.

Engineering and Mining Journal 2004. február

Bogdán Kálmán

Sújtólégrobbanás Ukrajnában

A Donyeck medence *Krasznojmanska* bányájában 2004. július 19-én éjjel bekövetkezett hatalmas sújtólégrobbanás következtében 31 bányász meghalt, 5 eltűnt. A robbanás időpontjában a bányában tartózkodó 48 ember közül 12 menekült meg. Ez volt az utóbbi két év legsúlyosabb bányaszerencsétlensége Ukrajnában.

Az ukrán szénbányászat megdöbbentő „rekordot” ért ezzel a balesettel: 2004-ben már *100-ra nőtt a halálos balesetek* száma. Ukrajna 1991-ben történt önálló állammá válása óta 3700 halálos baleset történt a szénbányászati iparágban. A fő okok az elavult berendezésekben és az alacsony színvonalú biztonsági előírásokban keresendők. Két évvel ezelőtt, a zasiadko-i (szintén a donyeycki medencében) 20 áldozatot követelő baleset kapcsán *Leonyid Kucsma* elnök ígéretet tett az ország valamennyi veszélyes szénbányájának bezárására.

World Mining Equipment hírlevél 2004. 07. 26.

PT

Bányagép szállítások a kínai szénbányáknak

2004 folyamán a *Joy Mining Machinery* igen jelentős mennyiségben szállított frontfejtési berendezéseket a kínai szénbányászat – elsősorban a Shenhua bánya – számára. A berendezések között pajzsok, maróhengerek, láncos vonszolók és vezérlő rendszerek szerepeltek. A legutóbbi szállítmány 179 db 884 t teherbírású, 2,55 - 8,36 m magasságú pajzs volt. Ez a Joy által eddig gyártott legmagasabb pajzs, melyből még az év vége előtt további 150 db-ot szállítanak.

World Mining Equipment hírlevél 2004. 08. 10.

PT

Bányabeli portalanító

A Venturi Mark nedves por/gáz szűrőt fejlesztett ki a föld alatti levegő tisztítására. A rendszeren áthúzó légáramban egy venturi-rendszerű nedves befúvó akadályozza meg a por továbbjutását. Az eddigi (USA és Kanada) tapasztalatok szerint a berendezés a 0,3 mikronos porszemcsék 99,9 %-át leválasztja. A rendszerbe iszapeltávolító és automatikus vízszint szabályzó berendezést is beépítettek.

Engineering and Mining Journal, 2004. március

Bogdán Kálmán

Tiltakozás a lignit-tüzelésű erőmű ellen

Német környezetvédő csoportok próbálják a lignit-bányászattal és áramtermeléssel foglalkozó RWE tevékenységét akadályozni. Kb. 50 tiltakozó berendezésekhez láncolta magát az épülő RWE lignitbázisú erőműnél Cologne-ban, május 26-án, tábláikon „A szén megöli a klímát” felirattal.

Mining Environmental Magazine hírlevél 2004. 06. 20.

PT

Új veszélyes hulladék

Társadalmi szervezetek hívják fel a figyelmet a már használaton kívüli mobiltelefon készülékek veszélyeire. Az USA-ban ólom-, ezüst-, kadmium és arzéntartalmuk miatt az EPA veszélyes hulladéknak minősítette, mivel akár lerakón történő elhelyezésük, akár elégetésük súlyosan veszélyes lehet az emberi egészségre és a környezetre.

2005-re csak az USA-ban évi 130 milliót érhet el az eldobott készülékek száma, ami 65000 t* hulladéknak felel meg, még hozzá mérgező fémeket tartalmazó hulladéknak! Emellett, a becslések szerint több mint 500 millió készülék hever pillanatnyilag a lakosság fiókjában, ill. már a szemétlerekben.

Az Earthworks cég a készülékek újrafelhasználására, ill. a tovább már nem használhatóak esetében a fémek és a műanyagok kinyerésére készül a környezet védelme érdekében.

Mining Environmental Magazine hírlevél 2004. 06. 20.

PT

* A szemle készítőjének megjegyzése: a fenti hír, bár nem bányászati, mindennapjaink egyik problémáját mutatja be, ugyanakkor példa az újságírói – még szakmai újságban is előforduló – pontatlanságra. 130 millió készülék ösztömege nem lehet 65000 t, mert még ha „short” tonnával számolunk is, az egy berendezésre jutó tömeg 460-500 g (gramm) kellene legyen, ami a manapság eldobandó 2-5 éves készülékekre nem lehet igaz. (Az ez évben „kimúlt”, a maga idejében is nagy számú 4 éves készülékem 220 g volt.)

Új aknaszállítógép a lengyel rézbányászatban

A lengyel KGHM a világ hatodik legnagyobb réztermelője (530000 t/év fém) és második legnagyobb ezüst termelője (1100 t/év). A bányák nyersérc termelése 25-28 Mt/év.

A két fő szállító aknagépe közül az egyiket a Rudna-II aknában 2003 végén, 2004 elején a svéd ABB cserélte ki 16 nap alatt. A megbízás a gép megépítését, beszerelését és üzembe helyezését foglalta magába, az energia ellátó rendszerrel, tirisztoros konverterrel, vezérléssel és az 5,5 m átmérőjű Koepe-tárcsával együtt. Az aknaszállító gép Európában az egyik legnagyobb: két 3600 kW-os motorral, tárcsafékekkel. Egy 88 másodperces szállítási ciklusban 33 t ércet hoz fel 1053 m mélységből. A szkip legnagyobb sebessége 20 m/s, a gyorsulás 1,0 m/s², a lassulás 1,2 m/s². Ezek az értékek meghaladják a szerződésben eredetileg rögzített 0,8, ill. 1,0 m/s² értékeket, így a szállítási kapacitás is 14 %-kal nőtt.

World Mining Equipment hírlevél 2004. 06. 07.

PT

Könyv- és folyóiratszemle

Az MGSZ a Földtani Kutatásban

2003. október 14-én ünnepelte megalakulásának 10 éves évfordulóját a Magyar Geológiai Szolgálat (MGSZ). A Földtani Kutatás két legutóbbi számában (a 2003. évi IV. negyedévi és a 2004. évi 1. számok) mutatták be a tíz év munkáját.

Az első számban a Szakhatósági Főosztály és a Területi Hivatalok tevékenységét mutatták be és összefoglalták az ásványvagyon nyilvántartás és gazdasági értékelés módszertani kérdéseit. Visszatekintettek a földtani kutatás jogi környezetének változására, az elmúlt 10 év új jogszabályaira.

A második részben az Információs Központ elmúlt 10 évét mutatták be. Ismertetik az Országos Földtani és Geofizikai Adattár gyarapodását, az adatbázisok építését. Cikk foglalja össze az MGSZ informatikai rendszerének fejlődését, az Építési Geotechnikai Adattár munkáját. Visszatekintés olvasható a nemzetközi együttműködésükről, és a sort a két intézet (MÁFI és MAELGI) igazgatóinak (dr. Brezsnaynszky Károly és dr. Bodoky Tamás) összefoglaló cikkei zárják.

Dr. Horn János

Sopron, a leghűségesebb város, honvéd hagyományai emlékkönyv

Mindig nagy öröm, ha szeretett alma materünk városáról könyv jelenik meg. 2004-ben jelent meg a címben szereplő emlékkönyv. Sopron évszázadok óta jelentős gazdasági és kulturális központ a nyugati határszélen. A kulturális hagyományok mellett a katonai honvédó hagyományokat is ápolta és ápolja ma is. Ezért is ajánlja az emlékkönyv előszavában Walter Dezső, Sopron Megyei Jogú Város polgármestere a könyvet főleg az ifjúság figyelmébe, hiszen az íráskor bemutatják a múlt emlékeinek ismeretét, azok mai üzenetét és a hagyományok ápolását. A könyv számos szerzője között köszönhetjük Molnár László aranydiplomás bányamérnök, tiszteleti tag tagtársunkat, aki „Sopron város hadtörténeti tradíciói”, „A Honvéd Főreáliskola és Sopron város kapcsolata” és „Deák Ferenc és kora” c. írásaival gazdagította ismereteinket.

Az emlékkönyvet Sopron Megyei Jogú Város és a Rákóczi Alapítvány adta ki a Rákóczi – Deák jubileumi év alkalmából.

Dr. Horn János

Az Érc-és Ásványbányászati Múzeum Közleménye I.

Rudabánya, 2004. Szerkesztette: Hadobás Sándor

Régi hagyománya a rudabányai múzeumnak, hogy a bányászati emlékek gyűjtése mellett nagy gondot fordít a gyűjtőkörébe tartozó szakirodalom felkutatására és közreadására, általában a Miskolci Egyetem Központi Könyvtárának és Levéltárának szakmai támogatásával. E múzeum az évenkénti 3-4 kiadványával a bányászati múzeumok között az első helyen áll. Ez évben indított közleményének első száma A/5 méretben, 124 oldalon, színes borítóval az alábbi gazdag programmal jelent meg:

Hála József és Landgráf Ildikó „A háromszáz özvegyasszony tánca” címen gyűjti össze, és újabb kutatásokkal egészíti ki az ezzel kapcsolatos bányászati mondák történeti, irodalmi és néprajzi vonatkozásait. A szerzők e sok kutatást igénylő és gazdag szakirodalmi jegyzékkel ellátott tanulmányuk során abból a *Faller Jenőtől* származó megállapításból indulnak ki, hogy „Egyetlen mesterség sem nyomja rá annyira bélyegét a vele foglalkozókra, mint a bányászat, ... egy különös embert formált ki már évszázadok óta, szokásaiban és viselkedésében mindig elütött embertársaitól.

L. Juhász Ilona „A permonyik” című közleményében is a magyar néprajzhoz kapcsolódó témát dolgoz fel. Európa csaknem minden középkori bányavidékén különböző változatban megtalálható bányaszellemmel és bányamanóval foglalkozik, számos értékes kárpát-medencei irodalmi adat közlésével.

Viktor Gyula két tanulmányt közöl, az egyik dr. Görgő Tibor bányorvos-költővel foglalkozik, aki 1917-től 1958-ig szolgált Rudabányán. Verseit több kötetben adták ki, de a legismertebbek a ma is népszerű magyar népdalszövegei. A másik tanulmányában a rudabányai Gvadányi-szobor történetét örökíti meg.

Szabó Györgynek, a Magyar Nemzeti Múzeum régészének 1956-ban a Múzeumi Híradóban megjelent közleményét olvashatjuk, amelyben hazánk első bányászati, helytörténeti gyűjteményének rudabányai megnyitására számol be.

Tóth Almos először adja közre *Almás Balogh Pál* 1843. évi geológiai indítványát, amelynek kéziratát együtt fedezték fel *Hála Józseffel* az MTA irattárában.

Hadobás Sándor újabban felkutatott dokumentumokat közöl a rudabányai vasércbányászat történetével kapcsolatban. Irodalmi és levelezés-történeti szempontból is értékes Péch Antal minisztériumi felterjesztésének stílusa és formája.

Dr. Baksa Csaba 2003. szeptember 16-án az I. Recski Múzeumi Napok alkalmából id. *dr. Gagyi Pálffy András* emléktáblájának felavatása alkalmából elhangzott emlékbeszéde szövegét adja közre.

Pálffy Gábor és *Hadobás Sándor* a 2003. november 19-én elhunyt *Podányi Tibor* gyémántokleveles bányamérnök több mint 60 szakmai publikációjából ad válogatást.

Benke István

Dr. Horn János szerkesztésében: Ahogy én láttam...

2004. januárban jelent meg Budapesten, a *Bányász Kultúráért Alapítvány* kiadásaként, fenti főcímmel és „*Visszaemlékezés az aknamélyítés – bauxitbányászat – bányagépgyártás – bányamérnökképzés – ércbányászat – földtan – földtani irányítás – vízkutatás egykoron meghatározó személyiségei*” alcímmel az újabb bányászati memoárkötet. Kiadását több jelenlegi bányavállalkozás, intézmény és hazai magánszakember támogatta. A könyv lényegében az egy évvel korábban, ugyancsak *dr. Horn János* szerkesztésében „*Egy szakma tündöklése és hanyatlása...*” címmel kiadott kötet folytatása, melyben szénbányászatunk nyolc egykori irányító szakembere foglalta össze emlé-

keit. A kötet rövid ismertetése lapunk 135. (2003) évfolyamának 2. számában, a 179. oldalon található.

Dr. Horn János ezen újabb, igényes összeállítás 339 oldalon 11 visszaemlékezést tartalmaz, íróik fényképével ellátva. A könyvet a szerkesztő előszava és *Rabi Ferencnek*, a Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete elnökének az ajánlása vezeti be. Ezt követően sorrendben az alábbi vezető szakemberek rövidebb-hosszabb visszaemlékezései olvashatók:

- *Budai László*, a vízkutatásokat egykor irányító vállalat (VIKUV) vezetője,
- *Csath Béla*, a külföldön folytatott magyar vízkutatások egykori irányítója
- *dr. Csontos József*, a volt Országos Bányagépgyártó Vállalat (OBV) vezérigazgatója,
- *dr. Fazekas János*, a magyar bauxitbányászat mindmáig meghatározó irányító szakembere,
- *dr. Gagyi Pálffy András*, a recski félbemaradt mélyszinti ércbányászat volt vezetője,
- *dr. Hámor Géza*, a Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) volt igazgatója, egyetemi tanár,
- *Morvai Gusztáv*, a hazai földtani kutatás egyik központi irányítója, a volt Központi Földtani Hivatal (KFH) történetének leírója
- *Pálffy Gábor*, a rudabányai vasérc- és az úrkúti mangánércbányászat meghatározó ércelőkészítési szakembere
- *Sztraka János*, a bányászat minisztériumi irányítási rendszerében hosszú időn át résztvevő szakember
- *dr. Tarján Iván*, a Miskolci Egyetem professzor emeritusa
- *Tóth Árpád*, a volt Bányászati Aknamélyítő Vállalat utolsó vezérigazgatója.

Mindegyik visszaemlékezés – őszinte, kritikus hangvételével, egyéni stílusával – roppant érdekes és értékes írás. Szakmatörténeti szempontból a *földtani kutatás-irányítás vezetőinek munkásságát részletesebben bemutató „arcképcsarnok”*, a recski nagyberuházás megvalósításáért folytatott küzdelem, a bányamérnökképzés folyamatos átalakítása és a speciális bányászati mélyépítési feladatok széles körű ismertetése számomra különösen kiemelkedőnek tűnt. Tudomásom szerint a *sorozat folytatása várható* a szilárdásvány-bányászat eddig még nem érintett területei (ásványbányászat, kőbányászat stb.) vezető szakembereinek a visszaemlékezéseivel. Valószínűleg nem volna érdektelen, ha az elsősorbeli vezetőkön kívül mód lenne más bányászati szakemberek hosszú évtizedeken át szerzett szakmai-emberi életpasztyalatainak a közreadására is.

Kárpáty Lóránt

Helyreigazítások

Takács István tagtársunk közlése alapján úgy tűnik, hogy a 2001/1. számunk 41. oldalán a borsodi beszámoló második bekezdésében írt *Lyukó-Perecesi alagútban* történt bányaszerencsétlenségnek nem csak az évszáma volt hibás, hanem a hely is, a baleset a *Barosakna-Pereces alagútban* történt 1947-ben.

A 2004/1. számunkban a 46. oldalon, a nógrádi szervezet életéből c. hírben két hiba is van: az *1848-48-es szabadságharc természetesen 1848-49-es*, továbbá *Zemlinszky Rezső* nem a *Szent István Társulat*, hanem a *Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.* bányafelügyelője volt.

A 2004/2-3. számunkban a 44. oldalon a Halimba-III. légakna átalakításáról szóló beszámolóban a *munkát végzők felsorolásából sajnálatosan kimaradt* a tervezés és a kivitelezés fővállalkozója, a *Gravitas Kft.*

A hibáinkért tisztelt olvasóink és a Gravitas Kft. szíves elnézését kérjük.

Szerkesztőség

KÖSZÖNTJÜK A 2004-BEN ARANY- ÉS GYÉMÁNTOKLEVÉLLEL KITÜNTETETT

bányaművelő-, geológus-, geofizikus-, bányagépész-, valamint olaj- és földmérő mérnök kollégáinkat!

2004. szeptember 11-én a Miskolci Egyetem tanévnyitó ünnepélyén az alábbi – 60, ill. 50 éve végzett – nagyra becsült kollégáink vehették át jubileumi diplomáikat. (Az ünnepségről szóló beszámolót lásd a köszöntés után.)

Gyémántoklevél jubileumi diplomában részesültek

Bányász János aranyokleveles bányamérnök
Benedek Pál aranyokleveles bányamérnök
Dr. Horváth László József aranyokleveles bányamérnök

Aranyoklevél jubileumi diplomában részesültek

Balázs Béla okl. olajmérnök
Dr. Böcker Tivadar okl. geológusmérnök, a műszaki tudomány kandidátusa
Gieth Ferenc okl. bányagépész szakmérnök
Götz Tibor okl. olajmérnök
Hámor Nándor okl. geofizikus mérnök
Hegyi Ferenc okl. olajmérnök
Jászberényi Zsombor okl. olajmérnök
Dr. Juhász András okl. geológusmérnök, a föld- és ásványtani tudományok kandidátusa
Kiss Károly okl. geofizikus mérnök
Kiss László okl. bányamérnök
Dr. Kovács Sándorné Merényi Katalin okl. bányaművelő mérnök
Molnár Károly okl. geofizikus mérnök
v. Nyilassy Ferenc okl. bányaművelő mérnök
Pálffy Attila okl. bányaművelő mérnök
Szabados Gábor okl. bányaművelő mérnök
Szemmelweis Alajos okl. bányaművelő mérnök
Takácsy Miklósné Vödring Mária okl. geofizikus mérnök
Varga Gábor okl. geofizikus mérnök
Varga Imre okl. olajmérnök
Varró Tibor okl. geológusmérnök
Zólogy Miklós okl. bányaművelő mérnök
Zsille Antal okl. geofizikus mérnök

A Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karán, 2004. augusztus 28-án aranyoklevelet kapott:

Fiskál Lőrinc okl. bányagépész mérnök
Kulcsár Antal okl. bányagépész mérnök
Lőczy Sándor okl. bányagépész mérnök
Pete István okl. bányagépész mérnök
Sebestyén Gyula okl. bányagépész mérnök
Üveges János okl. bányagépész mérnök

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Karán (mint a földmérő mérnök képzés jogutód intézményén) tagtársaink közül aranyoklevelet kapott:

Fónay Váler okl. földmérő mérnök
Kárpáti Ottilia dr. Horváth Lászlóné okl. földmérő mérnök
Keresztes László okl. földmérő mérnök
Dr. Kolozsvári Gábor okl. földmérő mérnök

E helyről is tisztelettel gratulálunk valamennyi kitüntetettnek! Közülük a Bányászati Szakosztály tagjainak rövid életútját az alábbiakban ismertetjük.

A Bányászati Szakosztály 2004-ben tiszteletdiplomában részesült mérnökei

Gyémántoklevelet kapott:

Bányász János aranyokleveles bányamérnök

1919. május 25-én született Ginincsen. Középiskoláját Miskolcon végezte, majd 1944-ben, Sopronban bányamérnöki oklevelet kapott. Az egyetem elvégzése után Salgótarjánban, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.-nél dolgozott 1951-ig, majd Budapesten a Bányászati Kutató Intézetben volt osztályvezető 1956-ig, a szénbányászati minisztériumban főmérnök 1967-ig, és ismét a Bányászati Kutató Intézetben osztályvezető 1979-ig, nyugdíjazásáig.

Számos folyóiratcikk és egy könyv, valamint kilenc találmányi bejelentés fémjelzi tudományos munkásságát. Az utóbbiak közül a legjelentősebbek az „Eljárás szénporrobbanás tovaterjedésének megállítására” és a „Berendezés fúraskor jelentkező száraz por lekötésére”.

Munkásságát a Magyar Népköztársaság Érdemérem arany fokozatával (1951), a Bányász Szolgálati Érdemérem bronz (1956) és ezüst (1970) fokozataival jutalmazták.

1943 óta az OMBKE tagja és a Wahlner Aladár, Sóltz Vilmos Emlékérmek tulajdonosa.

Dr. Horváth László József aranyokleveles bányamérnök

1921. július 7-én, Mórton született, oklevelét a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya- Kohó- és Erdőmérnöki Karán szerezte Sopronban, 1944-ben. Első munkahelye a Magyar-Amerikai Olajipari Rt. volt, ahol gázvezeték építésben, olaj-termelésben vett részt. 1950-től Budapesten, a Bányászati Tervező Intézetben dolgozott.

Részt vett a pécsújhelyi széndúsító mű tervezésében, és ellátta annak főtechnológusi teendőit. 1957-től a Bányászati Kutató Intézet szénelőkészítési osztályát vezette, a szén flotálásával kapcsolatban két szabadalmat találmánya volt.

1963-tól az MTA állományában a Miskolci Egyetem Ásványelőkészítési Tanszékén dolgozott kutatóként és

oktatóként, 1982-ben történt nyugdíjazásáig. Főleg víz-tisztítással, iszapszűrővel foglalkozott, külföldi ösztöndíjat is elnyerve. Doktori címét a szakaszos üzemű prösszűrővel foglalkozó disszertációjával nyerte el. A vákuum dobszűrővel kapcsolatban két találmánya itthon és öt külföldi országban is szabadalmi oltalmat kapott.

Oktatói munkája során bevezette az ásványelőkészítési géptan és az olajipari környezetvédelem tantárgyakat. 40 szakcikke jelent meg – egy része külföldi lapokban is – szerzője számos tanulmányának, szakvéleményének és konferencia előadásának.

Az OMBKE-nek 1944-től tagja, kétszer kapta meg a Sóltz Vilmos Emlékérmét.

Aranyoklevelet kaptak:

Gieth Ferenc okl. bányagépész szakmérnök

1943-ban, 14 évesen, Nagymányokon kezdett a bányászatban dolgozni, szakérettségi után felsőfokú tanulmányait a Műszaki Akadémián kezdte 1950-ben, majd 1954-ben a RM Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karán fejezte be. 1951-től 1990-ig a Bányászati Tervező Intézet, ill. a Jogutód Központi Bányászati Fejlesztési Intézet Szénelőkészítési Osztályán dolgozott tervezőként, majd osztályvezetőként. Közben 1955-1961-ig a komlói Szénelőkészítő Üzem üzemvezető főmérnöke volt. A Bányatervben végzett munkája során számos külföldi szaktervezésben vett részt, irányította a tervezést, ill. helyszíni tervezői művezetést végzett.

Munkáját számos Kiváló Dolgozó kitüntetéssel, a Bányász Szolgálati Érdemérmekkel és a Munka Érdemrend ezüst fokozatával ismerték el. Az OMBKE-nek 1964-től tagja.

Munkáját számos Kiváló Dolgozó kitüntetéssel, a Bányász Szolgálati Érdemérmekkel és a Munka Érdemrend ezüst fokozatával ismerték el. Az OMBKE-nek 1964-től tagja.

Nyilassy Ferenc okl. bányamérnök

Zalaegerszegen végezte elemi, majd középiskolai tanulmányait. A háború és francia hadifogsága megzavarta tanulmányai végzésében, Sopronban 1950-ben nyert abszolutóriumot és 1954-ben szerzett bányamérnöki oklevelet. Az egyetem elvégzése után Iszkaszentgyörgyön, üzemmérnök, majd üzemvezető volt 1962-ig. Közben egy évig a Vegyipari Minisztérium Alumínium Igazgatóságán főmérnök-ként dolgozott. 1962-1984-ig, nyugdíjazásáig a Bányászati Aknamélyítő Vállalat dorogi körzetvezető főmérnöke volt.

Pályafutása alatt a budapesti Vár-alagút rekonstrukciós munkáit irányította, kiviteli tervet készített az esztergomi bazilika kriptájának vizesedés elleni megóvására, valamint Budapesten és több vidéki városban a sajtólasos közműalagút-építés tervezéseit és művezetéseit végezte.

Pályafutása alatt a budapesti Vár-alagút rekonstrukciós munkáit irányította, kiviteli tervet készített az esztergomi bazilika kriptájának vizesedés elleni megóvására, valamint Budapesten és több vidéki városban a sajtólasos közműalagút-építés tervezéseit és művezetéseit végezte.

Munkásságát a Munka Érdemrend arany fokozatával (1980), a Bányász Szolgálati Érdemérem arany fokozatával (1981) és az Eötvös-díjjal (1984) ismerték el.

1953 óta tagja az OMBKE-nek, 1968-85 között a dorogi csoport vezetőségi tagja, a Sóltz Vilmos Emlékérem tulajdonosa. 1967-1984-ig a Dorogi Atlétikai Club elnökségi tagja volt.

Dr. Kovács Sándorné, Merényi Katalin okl. bányamérnök

Középiskoláját Budapesten végezte, majd Sopronban 1954-ben bányamérnöki oklevelet kapott. Szakmérnöki oklevele 1973-ban Budapesten kelt. Az egyetem elvégzése után a Kaposvári Mélyfúró Vállalathoz került. Itt üzemvezető-helyettes volt 1956-ig. Ezt követően a szekszárdi vízművek főmérnöke 1987-ig, nyugdíjba kerüléséig.

Pálfy Attila okl. bányamérnök

Középiskoláját Csurgón, Budapesten és Székesfehérváron végezte, bányamérnöki oklevelet 1954-ben, Sopronban szerzett, ami után két évig itt, a Bányaművelési Tanszéken volt tanársegéd. Munkásságát Tatabányán, a Magyar Szénbányászati Tröszt osztályvezetőjeként 1974-1982 között eltöltött időszak kivételével Pécsen folytatta. A Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatóságán előadóként kezdett, majd 1958-1960-ig a Pécsbánya üzemnél főmérnök-helyettes, ezután 1963-ig újra az igazgatóságon volt csoportvezető. 1963-1974 között Szabolcsbánya üzem főmérnök-helyetteseként, végül a tröszt igazgatóságán fejlesztési főmérnök-ként dolgozott nyugdíjazásáig (1989).

Széles körű szakmai munkásságát 17 publikáció jellemzi, melyekből 4 könyv, 5 folyóiratcikk, számos műszaki-gazdasági elemzés (8), továbbá megvalósíthatósági tanulmányok, levéltári kutatási eredmények stb. közül kiemelhető fontosabb témák: „Az István-akna kapacitásbővítésének tervezése, megvalósítása és üzembe helyezése”, továbbá termelési koncentrációk tervezése, kialakítása és működtetése sújtólég- és gázkitörés-veszélyes bányamezőkben, továbbá a mecseki meredektelepi fejtési technológiai rendszer exportjának megvalósítása, piac szervezése. Szakmai munkásságát Kiváló Bányász kitüntetéssel és Szolgálati Érdemérmekkel jutalmazták.

1954 óta az OMBKE tagja.

Szabados Gábor okl. bányamérnök

Középiskoláját Pesterzsébeten végezte, majd 1954-ben Sopronban bányamérnöki oklevelet kapott. Az egyetem elvégzése után Komlón körletvezető (1957-ig), Szászváron szellőztetési felelős (1963-ig), Budapesten a Bányatervnél tervezőmérnök, majd nyugdíjazásáig a

KBFI-ben irányító programtervező. 1984-ben nyugdíjazták, de mint nyugdíjas 1990-ig a KBFI műszaki-gazdasági tanácsadója volt.

Pályafutása során az eocén programban dolgozott (márkushegyi fejezet), valamint elvégezte a liász program összefoglalását. Publikációit a BKL Bányászat c. lapban (4 cikk) jelentette meg.

Munkásságát Bányász Szolgálati Érdemermekkel (1974-ben bronz, 1984-ben ezüst), valamint Kiváló Munkáért kitüntetésekkel (1978-ban és 1985-ben) jutalmazták.

1954 óta az OMBKE tagja. 1985-2000 között a BKL Bányászat szerkesztőbizottságának tagja, korrektor szerkesztője volt. A Christoph Traugott Delius Emlékérem (2000) tulajdonosa.

Szemmelveisz Alajos okl. bányamérnök

Középiskolai tanulmányait Székesfehérváron és Veszprém-ben végezte, 1954-ben bányamérnöki oklevelet kapott Sopronban. Az egyetem elvégzése után egy évig tanársegéd volt, majd a Közép-Dunántúli Szénbányászati Tröszt dudari mérnökségét vezette 1958-ig, ugyanitt 1960-ig bányamester volt. Ezt követően a tröszt műszaki főelőadója (1965-ig), majd Padragon aknavezető (1977-ig). Egy évig a Tatabányai Szénbányák létesítési főmérnöke, és 1988-ig, nyugdíjazásáig a Magyar Szénbányászati Tröszt műszaki-gazdasági tanácsadója és osztályvezetője volt. 1988 óta a Miocén Kőbánya Kft. (Sopron) műszaki vezetője.

Szakmai munkásságát a Bányász Szolgálati Érdemérem bronz, ezüst és arany fokozataival, Kiváló Bányász miniszteri kitüntetéssel és két alkalommal Kiváló Dolgozó kitüntetéssel jutalmazták.

1959 óta tagja az OMBKE-nek, és a Sóltz Vilmos Emlékérem (1999) tulajdonosa.

Zólomy Miklós okl. bányamérnök

Középiskolai tanulmányát Sopronban végezte, és ugyanitt 1954-ben bányamérnöki oklevelet kapott. Az első munkahelye a MASZOBAL iszkaszentgyörgyi telephelye, ahol termelési osztályvezető volt, majd egy évig a MASZOBAL budapesti központjában dolgozott. Innen a halimbai Bauxitbányához került termelési osztályvezetőnek 1956-ig, majd

Sopronban 1959-ig adjunktus volt. Az Ózdvíedéki Szénbányászati Tröszt (osztályvezető 1963-ig), a Bauxitkutató Vállalat (főmérnök 1964-ig), a Magyar Alumíniumipari

Tröszt (főbányamérő 1985-ig) és a Bányászati Egyesülés (osztályvezető 1988-ig) voltak a további munkahelyei.

Kiváló szakmai munkáját fémjelző kitüntetések: Kiváló Dolgozó (1960, 1962, 1968, 1980), Bányász Szolgálati Érdemérem (bronz, ezüst, arany- és 1986-ban gyémánt fokozat), a Bányászat Kiváló Dolgozója (1967, 1976), a Földtani Kutatás Kiváló Dolgozója (1971) és a Vietnami Barátság Érdemérem (1974).

Az OMBKE-nek 1959 óta tagja.

Fiskál Lőrinc okl. bányagépész mérnök

Pécsen 1950-ben fejezte be középiskolai tanulmányait, és 1954-ben Miskolcon bányagépész mérnök oklevelet kapott. Szakmai pályafutását Eplényben fizikai munkásként kezdte, majd iskolai elvégzése után tervezőmérnök volt Budapesten, a Bányászati Tervező Intézetben, 1954-57-ig. Ezt követően a Tatabányai Szénbányákhoz került, mint tervező-

mérnök (1964-ig), csoportvezető (1982-ig), irodavezető főmérnökhelyettes (1984-ig), ill. 1989-ben történt nyugdíjazásáig irodavezető főmérnök.

Elsősorban a tatabányai aknaüzemek nyitásával, üzemeltetésével kapcsolatos gépészeti tervezésekkel, iszapvíztelenítő művek tervezésével, széniszap erőműi felhasználásának előkészítésével, szennyvíztisztítók gépészeti berendezéseinek tervezésével foglalkozott. Torrelavegában (Spanyolország) ólom-cinkiszap ülepítés, flotálás és szűrés gépészeti megoldásait tervezte.

Munkásságáért a Bányászat Kiváló Dolgozója (1964, 1969), Kiváló Munkáért Érdemérem (1979) és a Bányász Szolgálati Érdemérem (három fokozat) kitüntetések tulajdonosa.

Az OMBKE-nek 1952 óta tagja, a Sóltz Vilmos Emlékérmek (1992, 2002) kitüntettje. A Tatabányai Városi Tanács a városfejlesztés érdekében végzett munkájáért elismerő oklevéllel (1972) és Pro Urbe kitüntetéssel (1990) jutalmazta.

Kulcsár Antal okl. bányagépész mérnök, okl. villamosmérnök

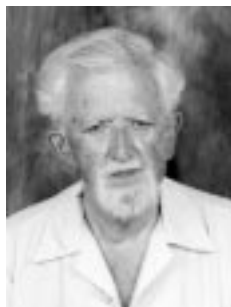
Középiskolai tanulmányait Budapesten végezte, majd 1954-ben bányagépész mérnöki oklevelet kapott. Az egyetem elvégzése után a Dorogi Szénbányánál gépészmérnök (1957-ig), a Várpalotai Szénbányánál rövid ideig gépészeti vezető, a NIM Érc- és Ásványbányászati főosztályán csoportvezető (1964-ig), az Országos Érc- és Ásványbányáknál osztályvezető (1976-ig), majd a tervezőiroda vezetője volt 1989-ig, nyugdíjazásáig. Ezután az ÁSVÁNYTERV Gazdasági Munkaközösség budapesti képviselője 1995-ig.

Munkássága során foglalkozott az érc- és ásványelő-készítésben alkalmazott gépek, berendezések kopásállóságának fokozásával, a szélosztályzók továbbfejlesztésével, a bányauzemek villamosenergia-ellátását szolgáló telepek, berendezések korszerűsítésével. A BKL Bányászat c. lapban megjelent három szakcikke is ezen témaköröket érintette.

Munkáját elismerő kitüntetései: a Munka Érdemrend (1963), a Kiváló Munkáért Érdemérem (1989) és a Bányász Szolgálati Érdemérem gyémánt fokozata (1989).

1958 óta az OMBKE tagja, egy ideig a Bányagépész Szakcsoport vezetője volt.

Pete István okl. bányagépész mérnök

Középiskolai tanulmányait Tiszaföldváron és Mezőtúron végezte, 1954-ben Miskolcon bányagépész-mérnöki oklevelet szerzett. Az egyetem elvégzése után a Központi Bányászati Fejlesztési Intézetben tervező és műszaki-gazdasági tanácsadó volt. 1981-ben nyugdíjazták, de mint nyugdíjast 1986-ig irányító tervezőként továbbra is alkalmazták.

Munkássága során – többek közt – Pécssett a turbókompresszor telep és a Goldberger gyár szűrő és sótalánító telepének, továbbá Balinkán a légakna automatizált föld alatti szivattyútelepének tervezéseit és létesítéskor művezetéseit végezte. A fenti témakörökből a BKL Bányászat-ban két szakcikke jelent meg.

A Bányász Szolgálati Érdemérem bronz és ezüst fokozatainak, a Bányászat Kiváló Dolgozója (1968), a BÁNYATERV Kiváló Dolgozója és Arany Emlégyűrtje kitüntetések tulajdonosa.

1951 óta az OMBKE tagja, a Sóltz Vilmos Emlékérmek kitüntetettje.

Dr. Juhász András okl. bányageológus mérnök

Középiskolai tanulmányait Miskolcon végezte, 1954-ben Sopronban bányageológus mérnök oklevelet kapott. Tudományos fokozatát (1965-ben kandidátus) Miskolcon szerezte „A Keletborsodi Szénmedence korszerű bányaföldtani feldolgozása” c. disszertációjával. Az egyetem elvégzése után a Dorogi Szénbányászati Tröszt hidrogeológusa (1955-ig), majd a Borsodi Szénbányák főgeológusa nyugdíjazásáig (1990).

Elsősorban a borsodi medence szénelőfordulásainak bányászati vonatkozásaival, a barnakőszén-telepek közettani-teleptani vizsgálatával foglalkozott. Publikációinak száma: 65, ebből 12 szakcikke jelent meg a BKL Bányászat-ban. A Miskolci Egyetemen hidrogeológia, valamint szilárd ásványi anyagok kutatása témakörökben 1961-2001 között oktatói tevékenységet folytatott.

Munkásságáért a Bányászat Kiváló Dolgozója (1958), a Földtani Kutatás Kiváló Dolgozója (1963) és a Vízgazdálkodás Kiváló Dolgozója kitüntetésekkel adományozták.

1965 óta az OMBKE tagja. Társadalmi munkájáért (az MFT társelnöke, az MFT EM területi szervezetének elnöke, az MKBT társelnöke) Emlékéremmel (1973), MTESZ Díjjal (1985), az MTA Arany János Közalapítvány oklevelével (2003), Kvassay Jenő Szakcuratórium oklevelével tüntették ki.

Varró Tibor okl. bányageológus mérnök

A középiskolát Miskolcon fejezte be, 1954-ben bányageológus mérnöki oklevelet Sopronban kapott. 1990-ben nyugdíjazták. Munkahelyein végzett tevékenységéért a Bányászat Kiváló Dolgozója, a Földtani Kutatás Kiváló Dolgozója (két alkalommal), Kiváló Dolgozó (öt alkalommal), Kiváló Munkáért Oklevél (két alkalommal), a Bányász

Szolgalati Érdemérem ezüst, arany, gyémánt fokozatai kitüntetésekkel kapta. Hét publikációja jelent meg.

1959 óta az OMBKE tagja, a Sóltz Vilmos Emlékérem (1999) tulajdonosa. A Magyarhoni Földtani Társulat titkára volt 1990-93 közt.

Kiss Károly okl. geofizikus mérnök, okl. bányamérnök

Középiskolai tanulmányait Sopronban (1950), egyetemi tanulmányait Sopronban (1954-ben geofizikus mérnöki oklevél) és Miskolcon (1968-ban bányamérnöki oklevél) végezte. Az egyetem elvégzése után tanársegéd Sopronban (1959-ig), majd Ajkán műszaki előadó (1971-ig) és Veszprémben – nyugdíjazásáig – a tröszt központban főelőadó

(1978-ig) és osztályvezető (1989-ig).

Munkássága kiterjedt a robbantástechnika korszerűsítésére, a biztosítási technikák fejlesztésére, vállalati szervezési feladatokra. Publikációinak száma 5, ebből négy könyvrészlet. Középfokú oktatási tevékenységet folytatott (Ajkán bányatechnikus) és továbbképző technikus tanfolyamot vezetett (1973-75 közt).

Munkájának elismerései: Bányász Szolgálati Érdemérem (bronz-, ezüst-, arany fokozat), Bányászat Kiváló Dolgozója (1977), Kiváló Munkáért Oklevél (1986).

1960 óta az OMBKE tagja, az ajkai helyi szervezet és az ajkai műszaki klub titkára volt 1962-1971 között. 2000-ben Sóltz Vilmos Emlékéremmel tüntették ki.

Fónay Valér okl. földmérő mérnök

Középiskolai tanulmányait Pécssett végezte (1950) és Sopronban (1954-ben) földmérő mérnöki oklevelet szerzett. Munkahelyei: a soproni egyetemen demonstrá-

tor (1952-1954), tanársegéd (1958-ig), majd az Oroszlányi Szénbányáknál osztályvezető-helyettes (1962-ig), a Mecseki Ércbányászati vállalatnál Pécssett osztályvezető-helyettes (1966-ig), és ismét Oroszlányban osztályvezető (1990-ig). Nyugdíjazták 1990-ben, de tovább dolgozott (1996-ig), mint ingatlanrendező földmérő.

Pályafutásának kiemelkedőbb tevékenysége: A lézer-sugár-készülék sújtólégbiztosító tétele és hazai föld alatti alkalmazása, továbbá Pusztavám község aláfejtési munkáinak előkészítése, a külszínen megjelenő bányakárok rendezése.

Munkásságáért kitüntetésekben részesült: Bányász Szolgálati Érdemérem (bronz, ezüst, arany) fokozatai, a Munka Érdemrend ezüst fokozata (1985).

Az OMBKE oroszlányi bányamérési szakcsoportjának vezetője volt 1977-1988-ig, a szakosztály bányamérő szakcsoportjának tagja. Az Egyesületi Munkáért emlékérem (1984) kitüntette. 1985-89 között az MTA Veszprémi Bizottság geodéziai-bányamérési csoportjának vezetője volt.

Keresztes László okl. földmérő mérnök

Középiskoláját Pápán fejezte be, majd Sopronban földmérő mérnöki oklevelet szerzett (1954). Az egyetem elvégzése után a Pécsi Geodéziai Vállalatnál volt 1957-ig csoportvezető, majd a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál különböző osztályok vezetésével bízták meg. 1988-ban nyugdíjazták.

Pályafutása során elvégezte – többek közt – a Feked-Mórággy környékének háromszögelési munkáit, a Mecseki Ércbányászati Vállalat területén a mérési pontok sűrítését és az $M = 1:1000$ -es térképének szerkesztését, az II. és III. bányüzemet összekötő főszállító vágatának geodéziai munkáit.

1958 óta az OMBKE tagja. A Soltz Vilmos Emlékérem kitüntette (2003).

Ünnepélyes tanévnyitó a Miskolci Egyetemen

2004. szeptember 11-én, a Miskolci Egyetem II. előadótermében került sor a *Műszaki Földtudományi Kar Nyilvános Kari Tanács* ülésére, amelyen az elsőéveseiket az eskütételük után a dékán kézfogással fogadta a kar teljes jogú hallgatóivá.

A Műszaki Földtudományi Karon 255 hallgató kezd meg szeptember 13-án tanulmányait, és a velük együtt a 2004/2005-ös tanévben összesen több mint 800 hallgató folytatja tanulmányait.

Dr. Bóhm József dékán ünnepi beszéde után került sor a bányászatban, a bányászathoz kapcsolódó oktatási és

kutatási területen eltöltött évek elismeréseképpen 9 szolgálati oklevél átadására.

A Kari Tanács ülése után, a Miskolci Egyetem *ünnepélyes tanévnyitóján* adták át a Műszaki Földtudományi Kar jogelőd karain végzett egykori hallgatók tiszteletdíplomásait: *két főnek gyémántoklevelet, 22 főnek aranyoklevelet.*

A kitüntetettek nevében Molnár Károly okleveles geofizikus mérnök mondott beszédet. Részletek a beszédből: „Sajnos még több mint ötven év elmúltával is akadnak kollegák, akik a Bánya- és Kohómérnöki Kar Miskolcra történő áthelyezését tragédiaként fogják fel. Ebben a magatartásban egyáltalán nem érthető, és ezért nem is fogadható el, hogy a tiltakozók azokra az oktatókra haragszanak, akik egyrészt Sopronban őket is tanították, és akik szakmájuk iránti alázatból vállalták a Miskolcra költözést, kiszakadva a megszokott és megszeretett soproni környezetből. Jómagam, aki mind középiskolai, mind egyetemi tanulmányaimat Sopronban végeztem, és ott szereztem oklevelet, úgy gondolom, hogy a Selmec-Sopron-Miskolc hármast egy olyan összetartozó egységnek kell tekinteni, amelynek a selmeci és soproni korszaka a soha el nem felejthető múltat, a miskolci pedig a jelent képviseli, és reméljük, hogy a sikerekben gazdag jövőt is. ...

Ezen bensőséges és talán életünk utolsó kitüntetéssel jutalmazott ünnepén tartozunk annyival az Egyetem vezetőinek, oktatóinak, hogy számot adjunk arról, hogyan sáfárkodtunk azzal az ismerethalmazzal, amit oktatóink a négy év alatt – több-kevesebb sikerrel – megkíséreltek belénk plántálni. A Központi Földtani Hivatal kiadványai, az elmúlt években napvilágot látott vállalati történeti munkák, a szilárdásvány-bányászat és a kőolajipar volt vezetőinek visszaemlékezései alapján megállapíthatjuk, hogy hazánk nyersanyagkincsének megismerésében és hasznosításában az 1950-1990-es időszak volt a legeredményesebb. Ebben kifejeződik az egyetemi oktatás magas színvonala, a műszaki fejlesztés területén az egyetemi tanszékek és az iparvállalatok példás együttműködése és nem utolsósorban, az iparban dolgozó mérnökök felkészültsége és tenni akarása.”

A kitüntetettek kézhez kapták a Műszaki Földtudományi Kar által készített „*A 2004. évben jubileumi diplomában részesült bányaművelő-, bányagépész-, földmérő-, geofizikus-, geológus- és olajmérnökök rövid szakmai életrajza*” c. 48 oldalas, izléses kiállítású kiadványt, melyben *dr. Bóhm József* dékán köszöntője után a 24 kitüntetett neve, fényképe és szakmai önéletrajza olvasható. Ezt követően a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karán és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Karán végzett aranydiplomában részesülő bányagépész, ill. földmérőmérnökök nevei olvashatók. A kiadvány befejező részében a Műszaki Földtudományi (Bányamérnöki) Kar főbb eseményeiről, a szakokról, szakirányokról, és az intézetek, tanszékek vezetőiről olvashatunk. A kiadványt *Hursán László*, a Kar Dékáni Hivatalának vezetője szerkesztette, a lektori munkákat *dr. Ormos Tamás* egyetemi docens, dékánhelyettes végezte.

Dr. Horn János

Hazai hírek

Bányászati kiállítás Gyöngyösön

2004. május 23-a Gyöngyös város napja. Ebből az alkalomból a „Lignitbányászok a bányászati hagyományokért” alapítvány Gyöngyös város főterén bányászati kiállítást rendezett.

Bemutatták a több mint 100 éves múltra visszatekinthető lignitbányászat „értékes relikviáit”; Rózsaszentmárton, Szücsi, Petőfibánya, Gyöngyös mélyművelésű bányáinak korábbi művelési térképeit, a megmaradt bányászszerszámokat; maketten a csilléket, kötélpályát, bányamozdonyt stb.

A múlt felidézése mellett tablókon, fényképeken nézhették meg az ecsédi, visontai, bükkábrányi külfejtéseket, a kotró, hányóképző és egyéb nagygépeket, szalagfejeket, szalagokat, a rekultivációs felvételeket stb.

A jól sikerült kiállítást a környékbeli értelmiségiek, orvosok, tanárok, nagyon sok diák megtekintette és nagy érdeklődést tanúsítottak a külfejtésen dolgozók és azok családtagjai is. A magyar érdeklődőkön kívül német, holland turisták is kíváncsian szemlélték a bemutatott bányászati értékeket.

A vendégkönyvben több mint 50 méltató beírás tanúsítja a kiállítás sikerét.

Dr. Szabó Imre

20. Bányászati Világkongresszus és Kiállítás Irán- Teherán 2005. november 7-11.

A részvételi díj: 2005. szeptember 30. előtt: 400 USD (hozzátartozóknak 150 USD), mely tartalmazza: a részvételt a hivatalos megnyitó ünnepségen, a plenáris üléseken és bemutatókon, a kongresszusi napokon a szünetekben a büfét, a külön ünnepségeket, a konferencia anyagait, a szállítást a szállás és a kongresszusi központ között.

Kongresszus utáni 3 napos szakmai kirándulások:

Iráni réz, faragott kő, ólom és cink bányák.

Részvételi díj teljes ellátással: 300-330 USD

A kongresszus levelezési címe:

info@20wmce2005.com

A kongresszus honlapja: www.20wmce2005.com

Szállás: négy-öt csillagos hotelekben:

52-116 USD/nap/ fő

Hotelinformáció: info@irandoostan

Bányaipari Ágazati Párbeszéd Bizottság

Egyre többet hallani az ágazati párbeszéd bizottságokról (továbbiakban: ÁPB), mely új perspektívát ad a szakszervezeteknek, munkáltatóknak, a középszintű érdekegyeztetés megerősítésének.

A bányaipar területén 2002. szeptemberében a Bánya-és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete hivatalosan is megkereste a Magyar Bányászati Szövetséget, mint az egyetlen reprezentatív munkáltatói szervezetet a tárgyalások megkezdésére.

A Magyar Bányászati Szövetség széleskörű munkáltatói kört hívott meg arra az egyeztetésre, ahol *Kiss Péter* akkori munkaügyi miniszter és *Rabi Ferenc* a BDSZ elnöke indokolta a bizottság létrehozását. A tárgyalások először egy szándéknyilatkozat elfogadásához, majd a végleges megállapodás aláírásához vezettek.

Az ÁPB célkitűzései:

1. A kétoldalú együttműködés ágazati kérdéseinek megvitatása, közös akciókban, képzésben, projektek megvalósításában és a nemzetközi tevékenységben együttműködés,
2. Konzultáció a kormányzati szervezetekkel az ágazatot érintő kérdésekben,
3. Tárgyalás, amely különböző típusú megállapodásokhoz, így ágazati kollektív szerződés megkötéséhez vezethet.

Az ÁPB *dr. Esztó Pétert* a Magyar Bányászati Hivatal elnökét kérte fel a bizottság elnöki funkciójára, a koordinátori tevékenységet *dr. Gonda Zsolt* látja el.

Dr. Horn János